میں ڈھونڈھی اے بجھا ہے تساں نہ آخری بوجھی
بجھا ہے میں کنیں ایندے علاوہ وی بجھا ادبی مخفی

گوجھی بوجھی

شاعر

سردار خادم حسین مخفی

بوجھی پوجھی

سرائیکی غزلاں

شاعر

سردار خادم حسین مخفیؔ

ناشر:

جھوک پبلشرز، دولت گیٹ ملتان

061-4511568, 0308-7385765

(جملہ حقوق مصنّف دے ہتھ ہتھیکڑے ہن)

ضابطہ:

کتاب داناں	گوجھی پوجھی
شاعر	سردار خادم حسین مخفیؔ
ایڈیشن	ڈوجھا (نظر ثانی/اضافہ شدہ)
تاریخ اشاعت	2024ء
کمپوزنگ	ریاض حسین بھٹہ
ٹائٹل	حافظ عبدالرشید قمر شاگرد سید نفیس الحسینی شاہؒ صاحب
چھاپݨ والے	جھوک پبلشرز، دولت گیٹ ملتان
اَہری	خالد حسین عباسی صدر، مخفی سرائیکی ادبی سنگت، بہاول پور
گِنتری	ہِک ہزار
مُل	1000 روپے

کتاب مِلّݨ دے پتّے

☆ مخفی سرائیکی ادبی سنگت، عادل عباسی ٹاؤن، بہاول پور 0302-6898324

☆ جھوک پبلشرز، بیرون دولت گیٹ ملتان 0308-7385765

☆ مکتبہ مدنیہ بالمقابل مدینہ مسجد، ماڈل ٹاؤن بی، بہاول پور

اِنتساب

’’ اپنے پُتراں خالد خان عباسی تے
ساجد خان عباسی دے نانویں ‘‘

سردار خادم حسین مخفیؔ

تندیر

نمبر شمار	عنوان		صفحہ نمبر
1۔	غزل دی نویکلی آواز	ڈاکٹر گل عباس اعوان	11
2۔	مخفی دی بگو جھی پوجھی	رحیم طلب	14
3۔	سرائیکی بگو جھی پوجھی داوارث	محمد عبداللہ ساقی سیال	17
4۔	سرداری کنوں فقیری تیئں	امان اللہ ارشد	20
5۔	موہری اکھّر		24
6۔	حمد تیڈی دی اَے خالقِ دوسَرا		28
7۔	دُنیا دے اُتے کیویں کئی اوندی نظیر ہووے		29
8۔	مصطفیٰؐ داویر ہے مولا علیؓ		30
9۔	رکھیندی ہے دُعا بے حد اثر ہک مرد مومن دی		31
10۔	خدائے پاک دی جیکر توں چھندا ہئیں رضامندی		32
11۔	جھڑا حق دے رستے اُتے لڑ دے بندہ		34
12۔	ہک زندگی تے موت دا جھگڑا ہا او مُکٹاں تاں ہا		36
13۔	ڈ واڈ یندے شکستاں رب ہتھوں تھوڑیاں		38

14۔	دُعا دے نال رکھ مخفی دوا دا سلسلہ جاری	39
15۔	تیڈے صدیاں دے منصوبے سبھے بیکار ہن مخفی	41
16۔	جہڑا شخص ہے کوں ستیندا اے مخفی	42
17۔	سدا سچ لِکھ توں تھوڑا لِکھ تے بھانویں ڈھیر لِکھ مخفی	43
18۔	سچن بٹ تے جہڑے سر وچ مریندے ڈانگ ہن مخفی	44
19۔	بُرا انجام ہے اوندا جہڑا اے شر پسند مخفی	45
20۔	زمانہ تاں ڈکھئی رکھدے نویں نت اپنے رنگ مخفی	47
21۔	مسلماناں دی حالت تے عقل تھیندی ہے دنگ مخفی	48
22۔	دُعا رو رو تے ہر ویلے خدا کولھوں توں منگ مخفی	49
23۔	جُدا انداز ہے تیڈا جُدا سب توں ہے رنگ مخفی	50
24۔	خدا محنت داڈیندا ہے بشر ہر کوں ثمر مخفی	51
25۔	خدائے پاک دی چھند ارضا ہئیں توں اگر مخفی	52
26۔	او ہو توٹیں کوئی مقبول تھیندا نی بشر مخفی	53
27۔	حیاتی وچ رَہا وچ توں کوئی ایجھا شجر مخفی	54
28۔	یتیماں دا ایں دنیا تے جو کھاندے حق بشر مخفی	55
29۔	بُرے انجام توں بچ وچ بُرائی کرتے بند مخفی	56
30۔	جہڑا رکھدا ہے سینے وچ بشر دِل دردمند مخفی	57
31۔	خدا کولھوں توں منگ مافی خدا دے دَر تے جُھک مخفی	58
32۔	جو کھا تے حق غریباں دے ہٹا پہندا اے ٹھک مخفی	59

33۔	کوئی مشکل نہیں اتجھی نہ ہووے جیندا حل مخفی	60
34۔	کریندانی اوکہیں دی گالھ تے ہرگز عمل مخفی	61
35۔	شُکر اللہ دا کرگزرے جہڑا عزّت دا جھٹ مخفی	62
36۔	بھلا کہیں نال کیتا ہئی زیادہ بھانویں گھٹ مخفی	63
37۔	سمجھدانی کوئی خودکوں کہیں کوھوں وی گھٹ مخفی	64
38۔	میڈی ایں گالھ کوں سمجھیں نہ کھل ہاسہ نہ ہٹ مخفی	65
39۔	تیڈی طرفوں کہیں بندے کوں ہووے نہ پریشانی	66
40۔	پریشانی توں بچنڑے تاں نہ پڑے بے کوں پریشانی	68
41۔	خدا کرے جو کہیں بشر کوں وی پیار نہ کہیں دے نال تھیوے	70
42۔	خدا کرے جو زیادتی مَیں کنوں نہ کہیں شخص نال تھیوے	71
43۔	ہوش دا نہ چھوڑ دامن چھوڑ ڈے کاوڑ تے جوش	72
44۔	ہوش مند انسان تاں رہ ویندا ہے اکثر خموش	73
45۔	جفا نہ کر خدا توں ڈر دلیں دے بند میڈے یارا	75
46۔	ستاونڑ تے رُواونڑ نت دا کر ہسڑ بند میڈے یارا	76
47	ظلم نہ رکھ توں رَوا کہیں شخص تے اے ہوش دار	77
48۔	چھنداہئیں دُنیا اَتے عقبیٰ دیوچ جیکر وقار	78
49۔	چار ڈینہہ دی زندگی ہے اینکوں کھِل ہس تے گزار	79
50۔	بُخل توں پَرے بھج توں اَے ہوش دار	80
51۔	صداقت اُتے رہندی ہے نت بہار	81

52۔	جہڑے بندے کوں دُنیا دین توں وَدھ تے پیاری ہے	82
53۔	مسلماناں کوں یارب اے لگی کیجھی بیماری ہے	83
54۔	غم دی تصویر ہے زندگانی میڈی	84
55۔	ہک نمونہ ہووے زندگانی تیڈی	85
56۔	اُتوّں اُتوّں اولے گھولے	86
57۔	اسّاں لوک نمانڑے بھولے	87
58	جوان دا کم نی جوش وچ بے بشر دی ڈیونڑ اُچھال پگڑی	89
59	ایں دَورا بتر دے وچ بچاونڑ ہے بے شبہ ہک کمال پگڑی	90
60۔	کئی خطا تاں ڈِسا بیوفا دوستا کیوں ڈِتا ہے بُھلا	91
61۔	کھیڈ قسمت دی ڈِیکھو میڈے دوستو ہُنڑ بُھلا چھوڑیئے	92
62۔	کھیڈ قسمت دی ڈِیکھو میڈے دوستو ہتھ پُچا نہ سگیم	93
63	ملی ہے اونہ خسرو کوں نہ دارا نہ سکندر کوں	95
64	میڈی حالت اُتے آنداذرانی ترس دلبر کوں	96
65	غریب دا خون پیندے جہڑا امیراں تے ہزار حیف ءِ	97
66۔	خدا دے رہ تے نی ڈِیندا جہڑا بخیل اوں تے ہزار حیف ءِ	99
67۔	جو چھندا ہر حال وچ ہے دھن دا حصول اوں تے ہزار حیف ءِ	100
68۔	لَہے نہ بندہ جو پیو تے مادی سنبھال اوں تے ہزار حیف ءِ	101
69۔	ضمیر اپݨا وچیندے گھِن تے جو نوٹ اوں تے ہزار حیف ءِ	102
70۔	جہڑا موت کوں یاد رکھیندا ہے او شخص کڈاہیں ہَسدا نئیں	103

71۔	اَپنی اَپنی دُھن دیوچ ہِن مست مستانے عجب	104
72۔	چھڑ یندی نی کہیں بندے کوں گردش ایں زمانے دی	105
73۔	مسلماناں دیوچ یارب تفرقہ عام نہ تھیوے	106
74۔	اُوہے ڈینہہ ہِن اُوہے راتیں اُوہے موسم اُوہے بندے	107
75۔	رب کوں ہے علم دِل دے اندر دا	109
76۔	توں رکھ سامٹے اوں بشر دی نظیر	110
77۔	خدادا خوف رکھ دِل وچ نہ تھی مغرور تِل جتنا	111
78۔	قسمت میڈی ڈیکھولو کو ملیّے میکوں یار اَوَلّا	112
79۔	ہمیشہ غور کیتا کرتوں قدرت دے نظاریاں تے	114
80۔	ہے وفا اپنڑے وچ نہ بِگانے دیوچ	115
81۔	چور بُلیندے تھَرِک تھَرِک تے	116
82۔	چھوڑ قاصد حال سارا پار تے اُردا	118
83۔	میڈے سِر تے جو نت سایہ رکھیندا ہے کرم اوندا	119
84۔	ذِکر تیڈا جو یار آویندے	121
85۔	پیار دے نال اَلاوٹ سِکھّو	122
86۔	عشق جتھاں چا پاوے پیر	123
87۔	رب کنوں کُجھ تاں ڈِر جانیاں	124
88۔	جلدی وطناں تے وَل ماہیا	125
88۔	جئیں جان تلی تے رکھّی ہے	127

90۔	آ گیا ہے اج میڈے گھر بُھل تے کیویں بے وفا	128
91۔	بسنت ہے پَر بہار کینی	129
92۔	ماہی میڈے دے وانگوں کہیں دا شباب کینی	130
93۔	جتھّاں ڈیکھیں ڈھیر خوشامد اُتلا شالا تالا	131
94۔	چھجّاں تلّے یار نی لُکدے	132
95۔	مشکل ہوں ہے لکھنی اجھی کوئی غزل	134
96۔	اوں بندے کوں اُٹھ دے اُتّے کیوں نہ کُتّا پٹّے	135
97۔	خدا خلق تے ہے مہربان بے حد	137
98۔	رکھ بس ایہو پُختہ یقین	139
99۔	بہار وچ وی نظر دی کتھائیں بہار نہیں	141
100۔	جگ مِثل سمجھ بِک میلے دی	143
101۔	خوش وَس غیراں دے نال سجن	145
102۔	گُزر ویسی آخر عمر ہولے ہولے	146
103۔	کر چا نظر کرم دی بٹھ گھت غرور ماہی	147
104۔	قیمتی ہے وقت اینکوں گال نہ توں خوامخواہ	149
105۔	بخش ڈے میڈی بُھل ماہیا	151
106۔	میکوں اُمّید ہے اوں تے وفا دی	153
107۔	بِن تار تنبورا وجدا نئیں	155
108۔	ہے گرم ظلم دا بزار میاں	156

109۔	غریباں دا کیا حال پُچھدیں توں یارا	157
110۔	ظلم دی ایں گھُلی اندھاری ہے	158
111۔	کوئی محبوب ہوندانی کہڑیں غمخوار عاشق دا	159
112۔	خوش خدا کوں کرٹاں ہے تاں ڈے خوشی غمگین کوں	160
113۔	قدر گوہر شاہ داند یا بداند جوہری	161
114۔	اپٹنی اپٹنی دُھن دیوچ دُنیا تے ہے ہر شخص مست	163
115۔	دُنیا دی محبّت وچ جو شخص اسیر ہووے	164
116۔	تُو اپٹنے گھر دی حاضری دا کر عطا میکوں شَرَف	165
117۔	کہیں صورت دیوچ حاصل اوتھیندی نئیں امیراں کوں	167
118۔	نال وسیب دے وسٹاں پوندے	169
119۔	دین دی خاطر وکٹاں پوندے	170
120۔	رب اکبر توں ڈرٹاں پوندے	171
121۔	گئی جوانی وَلا نہ وَلدی ہے	172
122۔	نصیب ساڈا اجو ساتھ ڈیندا نہ حال ساڈا خراب ہوندا	173
123۔	تھی گن ختم سُنجاٹاں ہُنڑ تاں دیدتے لالچ دے ہن پردے	174
124۔	اساں بندے ہیں درویش جہیں	175

☆☆☆

غزل دی نویکلی آواز

خادم حسین مخفی صرف تخلّص دی حد تئیں مخفی ہن ورنہ اُنھاں دی شاعری ہک تار، پندھ کریندی پئی ہے۔ اُنھاں جہڑے دور وچ شاعری شروع کیتی ہئی، اوزمانہ مشاعرے نال جڑیا کھڑا ہا اتے مشاعرے پسند لوگ، صرف اوہوں کوں شاعر سمجھدے ہن جہڑا مشاعرے وچوں واہ واہ دا میلا لُٹ آوے ہا۔ بھانویں او شاعر فنی تے فکری لحاظ نال کوئی خاص مقام نہ وی رکھیندا ہووے ہا۔

پر جئیں ویلے اساں خادم حسین مخفی دی شاعری دا مطالعہ کریندے ہئیں تاں اُنھاں دی غزل نویں مضمونیں نال بھری پُری نظر دی اے۔ اُنھاں اپنڑے ذوق تے وجدان نال سرائیکی شاعری کوں نویں افکار نال متعارف کروائے۔

ٹوبھے مخفی ، سُک ویندن پر
کھوہ کھوہ ہوندن ، کھوہ نئیں سُکدے

کہیں وڈے بندے سانگے کھوہ دی علامت ہک بلیغ علامت اے۔ وڈا بندہ وی ہمیشہ وسیے دی تس ایویں مٹیندے جیویں جو کھوہ مٹیندے۔

اُنھاں اپنڑی غزل کوں روایتی غزل دے گھسے پٹے مضامین توں پاک

کیتے۔اُنھاں دے کلام اچ مبالغہ ہے نہ ابتذال بلکہ اُنھاں اپنڑی غزل دا گاڈھا پاکیزہ خیالات،صفائی تے دلکشی نال جوڑتے رکھیئے۔

ساکوں تاں اُستاد ڈِتا ہے ایہو سبق ہمیشاں
محنت محض نہ چھوڑو ، ہووے گرمی بھانویں پالا
ڈوہاں تے اِتبار کوئی نئیں اَہدن ٹھیک سیاٹے
رنڈی کیندے گھر والی تے بھڑوا کیندا سالا

اُنھیں دی غزل جدید مزاج دی غزل ہے۔اُنھاں دے شعر سلیس ، سادہ تے پُر درد ہن۔ایندے نال ای اُنھاں دے اشعار اچ تخیّل دی بلندی تے مضمونیں اچ جدّت (نویکلا انداز) ہر جاتے مِلدے۔

اُتّوں اُتّوں اولے گھولے
اندروں اندروں کوئی نہ پھولے

خادم حسین مخفی اپنڑی شاعری کوں تشبیہات،استعاریں تے تلمیحات نال سنہڑپ عطا کریندن۔اُنھیں کوں سرائیکی زبان دے روزمرّہ تے خاص دسترس ہے۔اوایندا برمحل استعمال کریندن۔

گئی جوانی وَلا نہ وَلدی ہے
سر تے آئی قضا نہ ٹلدی ہے
سیک آندے ہمیشاں اوں جا کوں
بھا جہڑی جا تے مخفی بلدی ہے

خادم حسین مخفی،محاوریں کوں موقعے دی مناسبت نال ورتیندن۔اُنھاں

دے مصرعیاں تے ترکیباں اچ برجستگی تے آمد ہے۔ تصنّع تے آوردنئیں ملدے۔ افکار دھرتی دے ہن۔ لفظ تے مضمون نہ اجنبی ہن تے نہ غیر مانوس۔ اُنھیں دی غزل عہدِ حاضر دے مزاج دے مطابق ہے تے ایں سانگے او پندھ کریندی نظر دی ہے۔

جگ مِثل سمجھ ہِک میلے دی
دل نال قدر کر ویلے دی
کَس کھانویں پر کس لانویں نہ
کہیں شخص کوں دمڑی دھیلے دی
اے ٹھیک سیاٹے اَہدے ہِن
پَھل موسم دا پَھل ویلے دی

خادم حسین مخفی ، ویلے دی گالھ کریندے پئین۔ اینکوں سنڑسو، اینکوں پڑھسو، اے تہاڈے تے آ گہی تے حیرت دے نویں در کھُلیسی۔ وڈا علم اوہو ہوندے جہڑا بندے تے حیرت طاری کرڈیوے۔

ڈاکٹر گُل عباس اعوان
گُلشن عباس۔ لیّہ

مخفی دی گوجھی پوجھی

سردار خادم حسین مخفی چار ڈ ہا کیاں توں وی زائد عرصے توں سرائیکی شاعری کریندے پن۔ اِنھاں سرائیکی شاعراں کوں لطف علی دی مثنوی سیف الملوک کوں نواں رنگ اَنگ ڈے کراہیں حیران کر ڈ تا۔ مخفی سئیں دے ایں نویں رنگ کوں پسند دی نگاہ نال ڈ ٹھا گیا۔

جوں جوں مخفی سئیں عمر دے پچھلے پہرے ڈ وَلدے آئے، اُنھاں دی شاعری وچ معرفت، حقیقت، طریقت تے شریعت دا رنگ چڑھدا آیا۔ اِنھاں دے کلام وچ حکایاتِ سعدی دا رنگ نشابر تھیا۔ گال گال اچ مت دی گال، نصیحت، تبلیغ تے تلقین دی گال نظر دی ہے۔ مخفی اہو کے دور دا مصلح تے واعظ ہے جہڑا شاعری دی زبان اچ گال کریندے جہڑی کنّاں دے راہوں دِل تے دماغ اچ لہہ ویندی ہے۔

مخفی سئیں دا اے مجموعہ ''گوجھی پوجھی'' سرائیکی غزلاں دا مجموعہ ہے۔ اِنھاں غزلاں وچ مخفی سئیں نے اپنے ناں یعنی تخلص مخفی دی ردیف نال غزل دے نویں رنگ کوں متعارف کرائے۔ انھاں دیاں غزلاں اچ کافی دا رنگ وی خوب ہے۔ غزلاں وچ محاوریاں داورتارا سرائیکی شاعری وچ متعارف کرا کے اپنڑے آپ کوں ہک واعظ شاعر دے طور تے سامنڑے گھن آئن اور کیوں نہ ہووے آخر شاعر ادیب وی معاشرے دے وچ رہندے۔ اوندے قلم تے وسیب

واسیاں دا حق بنڑدے۔ اوندی شاعری وچ محاوریاں دا ورتاواڈ یکھو:

؎ اُوں بھُلیے کوں بھُلیا مخفی نی آکھدے
آ ونجے گھر جو سجھ دا بھُلیا شام تک

؎ جتھاں ہے عارضی دیرہ ، اُتھاں سامان صدیاں دا
جُڑ یندا جو تُوں پئیں مخفی کتھوں دی ہے عقل مندی

؎ مسافر وانگ دُنیا تے حیاتی کر بسر مخفی

؎ خدا کولھوں توں منگ معافی خدا دے دَر تے جُھک مخفی

؎ خدا دا خوف رکھ دِل وچ نہ تھی مغرور تِل جتنا

؎ حشر دا کُجھ سمل کر گھن نہ چُک صالح عمل کر گھِن

مخفی دی شاعری وچ وسیب دے روزمرہ دے ورتارے، محاورے تے اکھاݨ عام مِلدن۔ اے شاعری لوک دانش دی شاعری بݨ گئی ہے۔ اینکوں جھڑا سݨسی او ہوا پݨے وسیب، اپݨے خطّے دی گال اکھیسی تے جھسی۔

مخفی سئیں وسیب کوں تسلّی ڈیندن تے مایوسی توں رُکیندن۔ وڈے بزرگاں دی طرح گال کوں سمجھاتے گال کوں، مت کوں دِل اچ ہلھیندن۔ مخفی سئیں دا اے انداز وکھرا ہے تے چسولا ہے تے من بھاندا ہے۔ انداز دی شیریں زبان واعظ دی کار ہے۔ مخفی سئیں نیکی دی تلقین کریندن تے جھیڑے جھٹے جہے فضول کماں توں ہٹکیندن۔ اے انداز ملاحظہ فرماؤ:

جھگڑے والے کم وچ مخفی حصّہ مول نہ گھنّے
نیکی والے کم وچ بندہ پچھّوں تے نہ ہٹّے

مخفی سئیں بے حس تے غفلت دی شکار قوم تے بھرانواں توں مایوس کائنی۔ انھاں دی زندگی دا مقصد نیکی دے کم کوں ٹوری رکھو، امر بالمعروف تے نہی عن المنکر دے ایں دائمی تے عالمگیر اصول تے قائم رہو۔ مخفی سئیں دا اے شعر ڈیکھو۔

سُتی ہوئی قوم تیڈی ہک ڈیہاڑے جاگ پوسی وَل
بھروسا رب اُتے رکھ تے اگر ہمّت نہ تیئں ہاری

مقصد ہے جو مخفی سئیں اَہدن جو:

خدا دا ذکر کر کر تے لہا دل توں او زنگ مخفی

اللہ رب العزّت مخفی سئیں دا اے منظوم وعظ ،نصیحت قبول کرے۔ انھاں دی شاعری نصب العین دی شاعری ہے تے ہٹ اساڈا اے فرض ہے جو اساں اُنھاں دے ایں مشن کوں خود مخفی سئیں آلی کارا گوں تے ٹوری چلوں۔ اللہ اے پندھ لایا سجایا کرے۔

رحیم طلب

سرائیکی گوجھی پوجھی داوارث

سرائیکی وسیب ہک نویکلی کائنات ہے جیندی وسعت تے تاریخ کنوں ایندی اہمیت دا اندازہ کیتا ونج سگیندے۔ ایندی سنجاݨ ہر حیثیت نال وکھری ہے تے ایندیاں رسماں، ریتاں، میلے ٹھیلے، موسم، پھل، روہی تھل سب کجھ نویکلا ہے۔ ایہا وجہ ہے جو ایں دھرتی دا دانشور تے ادیب وی ادب دی دُنیا دے وچ اپݨا نواں اُسلوب تے رنگ گھن تے آندے۔ بھانویں جوائے دانشور، محقق تے ادیب سرائیکی ادب دی دنیا دے اسمان تے چمکدے ہوئے ستاریاں وانگوں ہِن پر ہر ستارے دا سوجھلا اپݨی جاتے ضروری، سوہݨپ دے انداز نال وکھراتے ڈیکھݨ وچ سوہݨا ہے۔

سردار خادم حسین مخفی ہوراں وی ادبی دُنیا دے سوجھلے وچ ودھارے دا موجب ہِن۔ سرائیکی شاعری دے اَسمان اُتے ساکوں جہڑی اݨ ڈٹھی روشنی دا انتظار ہک عرصے توں ہا او اُنھاں دی شاعری ساڈے توݨیں پچݨ دے بعد مکمل تھیندا نظر آندے۔

سرائیکی وسیب دی گوجھی پوجھی دے وچ اݨ کھُٹ خزانے ہِن تے میں سمجھداں جو انھاں خزانیاں دے وارث وی شیت ایں کنوں بے خبر ہِن نہ تاں اج ساڈے وسیب اچ جہڑا مونجھ دا منظر نظر دے اے کڈاݨ دا مُک گیا ہووے ہا۔ جہڑے وسیب وچ سرائیکی دے اَسمان تے خواجہ فریدؒ سنویں مہان شاعر تے

جہانگیر مخلص سنویں انقلابی سوچ رکھٹ آلے لکھاری موجود ہوون اتے وَل اُنھاں وڈے لوکاں وچ سردار خادم حُسین مخفی ہوریں وی اپنڑی دانش کوں شعری چولا پواتے پیش کرڈیون تاں اے وسیب کتھوں کہیں ہئے کنوں پچھاں رہنڑ والا ہے۔ اساں بے سجاک دانشوراں کنوں وی توقع رکھیندے ہئیں جو او وی اپنڑے دِل وچ جھڑی سوچ رکھدن اوکوں نشابر کرن تانجو ساڈا آوڑ والا اینگر اپنڑی ایں وراثت کوں فخر دے نال دُنیا دے سامھنڑے رکھ سگے۔

خادم حسین مخفی ہوراں وسیب دے ہر بندے کولھوں جھڑے ویلے پچھدن جو:

کیڈا ہیں تیئں مسلماناں ڈسا اے گال سوچی ہے
تیڈا ہے خون کیوں سستا تیڈی کیوں بے وقاری ہے

تاں وَل اُنھاں دی سوچ کھُل تے سامھنڑے آویندی ہے۔ وَل او خود ایں حوالے نال رستہ وی ڈکھیندن تے وسیب کوں سجاک کریندن جو:

نانگ دے بچّے کہیں دی یار کر تے پرورش
اپنڑا دشمن آپ مخفی پال نہ توں خواہ مخواہ

اساں سردار خادم حسین دی شاعری سنڈے رہے ہئیں تے اِنھاں دے عقیدت منداں وچوں ہئیں لیکن ساکوں اے یقین ہے جو اِنھاں دے کلام دے مختلف جہات تے جھڑے ویلے تحقیقی کم تھیسی تاں اِنھاں دی سوچ دے مختلف زاویے آشکار تھیسن تے اِنھاں دے ایں دعوے دی تصدیق تھی ویسی جو

سرائیکی وچ ہوں سارا ادب تخلیق تھیندا پے
جدا انداز ہے تیڈا ، جدا تیڈا ہے رنگ مخفی

مخفی سئیں نے "گوجھی پوجھی" دے وچ جا جا تے وسیب دیاں محرومیاں اتے لوکاں دی نا اتفاقی کوں مختلف انداز نال ڈساوݨ دی کوشش کیتی ہے تے ایندے وچ کامیاب ریہن۔ اُنھاں گونگے پاتے لوکاں دی آواز کوں ترکڑا کیتے تے اپݨی ریاضت کوں دُنیا دے نال سونہاں کرݨ کیتے سوشل میڈیا دا وی خوب استعمال کیتے تے اُتھاں وی اوسرائیکی شاعری دی دنیا دے وچ چمکارے مریندے نظر آندن۔ اُنھاں جتھاں حضرت خواجہ غلام فریدؒ دے رنگ کوں سینے نال لایا ہے اُتھاں حضرت علامہ اقبالؒ دے سنیہے کوں وی سرائیکی زبان وچ ہر خاص وعام توڑیں پچاڑتے۔

اُوں رزق توں ہوندا ہے سَو درجے مرݨ بہتر
انسان دی جیندے وچ مخفی تحقیر ہووے

اُنھاں دی شاعری وچ سرائیکی وسیب دی اَنا کوں سوجھلا مِل گے۔ اُنھاں نے اپݨے توانا لہجے دے نال جھڑی پا نگ ڈتی ہے اوندی صدا تے کوئ کرݨ دی لوڑ ہے تے اے کم ساڈے تہاڈے کرݨ دا ہے۔

محمد عبداللہ ساقی سیال

سرداری کنوں فقیری تئیں

سردار خادم حسین خان عباسی جنھاں دا خاندانی روائتی ناں سردار چھٹیرے خان ہے، روائتی ہیں واسطے جو انھاں دے وڈے بھرا کوں سردار وڈیرے خان آکھیا ویندا ہا تاں انھاں دا ناں پیار کنوں چھٹیرے خان رکھیا گیا۔ خادم حسین خان انھاں دا چھٹی داناں ہے، اے نانویں دا اُلٹ پھیر وڈے لوکیں وچ پہلے کنوں آندا پے جیویں شہنشاہ جہانگیر دا ناں شہزادہ سلیم ہا۔ اکبر بادشاہ داناں جلال الدین ہا۔

ایویں چُھٹیرے خان داناں وی خادم حسین خان ہا مگر سردار چُھٹیرے خان اصل وچ سرداری دنیا دانی بلکہ درویشی دی دنیا دا انسان ہا۔ اوں ساریں گالھیں کنوں نکل تے آپنڑے واسطے ہک نواں ناں چٹیا تے اوناں ہا ''مخفی''۔

مخفی دے ناں نال سردار صاحب دی درویشی دی دنیا وچ سنجاڑ تھئی۔ میڈے نال انھاں دا پہلا تعارف سئیں دلنور نور پوری سئیں کروایا اوندے بعد سردار صاحب نال محبتیں دا رشتہ قائم تھیا جیڑھا اج تک قائم ہے۔ سردار صاحب کوں ہوں ویلے شاعری دا شوق ہا مگر انھاں شاعری کوں صرف شوق دی حد تک ئیں رکھیا بلکہ ایندے فن کوں باقاعدہ سکھیے۔ آپ علم عروض کنوں چنگی طرح واقف ہن۔ ایہا گال ہے انھاں دی شاعری وچ استادانہ رنگ ڈھیر نظر امدے۔ آپ دے کلام وچ دانشمندی دیاں گالھیں انہاندے علم دا ثبوت ہن اے شعر ڈیکھو:

رکھ بس ایہو پختہ یقین
وَاللّٰہُ خیرُ الرَّازقین

مخفی سئیں دی شاعری تے جیکر مختصر لفظیں وچ گال کروں تاں اوا ے ہے جو آپ دے کلام وچ دانشمندانہ قول نصیحت ،ضرب المثل، ملک تے وسیب نال محبت شامل ہے۔اے شعر ڈیکھو:

جگ مِثل سمجھ ہک میلے دی
دِل نال قدر کر ویلے دی

ہک ہئی جاتے اَہدن:

چور بُلیندے تھڑک تھڑک تے
سادھ بُلیندے کڑک کڑک تے
غیرت باز پکھی مر پوندن
پنجرے دے وچ پھڑک پھڑک تے

مخفی سئیں دی دانشمندی دے قول تے مشتمل ہک ہیا شعر ڈیکھو:

بدلدی نی نااہل دی اصلیت
کرو تربیت بھانویں اوندی ہزار

سردار صاحب دی شاعری دا ہک اپنڑا انداز اے جیڑھا اُنھاں کوں باقی شعراء کنوں انج ہک سنجاݨ ڈیندے۔انھاں دا شعر ہزار شعریں دی بھیڑ وچ وی سنجا تا ویندے کیوں جو او ہک نویکلے انداز نال آکھیا ہویا ہوندے۔انھاں دے استادانہ فن دا ہک ہیا نمونہ وی پیش کرݨ چھندا اں جیندے وچ آپ نے ہک

ردیف مخفی کوں کتنے کافیں نال حسن بخشے، غور فرمیسو:

؎ تیڈے صدیاں دے منصوبے سبھے بیکار ہن مخفی
حیاتی دے ڈیہاڑے تاں فقط ڈو چار ہن مخفی

؎ زمانہ تاں ڈکھئی رکھدے نویں نت اپنے رنگ مخفی
دعا ایمان کامل دی توں اپنڑے رب توں منگ مخفی

؎ خدا محنت دا ڈیندا ہے بشر ہر کوں ثمر مخفی
ثمر جیکر توں چہندا ہیں تاں محنت خوب کر مخفی

؎ برے انجام توں بچ ونج برائی کر تے بند مخفی
بھلا اپڑاں جے چہندا ہیں بھلائی کر پسند مخفی

؎ خدا کولھوں توں منگ مافی خدا دے در تے جھک مخفی
عمر ساری گناہاں وچ ونجے تیڈی نہ مُک مخفی

؎ کوئی مشکل نہیں اتجھی نہ ہووے جیندا حل مخفی
کرے محنت جیڑھا اونکوں خدا ڈیندا ہے پھل مخفی

؎ سدا سچ لکھ توں تھوڑا لکھ تے بھانویں ڈھیر لکھ مخفی
کوئی وی کوڑ چلدا نی زیادہ دیر لکھ مخفی

؎ بُرا انجام ہے اوندا جیڑھا ہے شر پسند مخفی
توں ڈر ہر وقت رب کولھوں ہے رب کوں ڈر پسند مخفی

؎ شکر اللہ دا کر گزرے جیڑھا عزّت دا جھٹ مخفی
بُرے انجام والے کم کنوں ونج دور ہٹ مخفی

سمجھدا نی کوئی خود کوں کہیں کولھوں وی گھٹ مخفی
جہڑے بندے کوں سچ آ کھو، وِگڑ ویندا ہے فٹ مخفی

ایں مجموعے وچ 24 غزلاں ہک ردیف نال آ کھیاں گن۔ اے واقعی ہک استادانہ تے محنت والا کم ہے۔ مخفی سئیں فارسی تے عربی دا مطالعہ وی رکھدن۔ انھاں دے اشعار وچ عربی تے فارسی دا علم وی جھلکدے۔ مخفی سئیں دی اے کتاب ''بُوجھی پوجھی'' جیڑھی اُنھاں دیاں غزلاں دا مجموعہ ہے، ایں کنوں پہلے قِصّہ گوئی دے حوالے نال سیف الملوک اُنھاں دی شاہکار کتاب پہوں داد وصول کیتی ہے۔ ول اوندے بعد کھٹیا وٹیا، اجاں توں رسدیں، گھرکار، اے سب تساڈا اکرم ہے آقا (نعتیہ مجموعہ) جیہاں سوہڑیاں کتاباں وسیب کنوں محبت دی سند گھن چکین۔ اے ہنڑ ''بُوجھی پوجھی'' دے ناں نال آوڑ والی نویں کتاب تہاڈے سامٹے ہے۔ سردار صاحب دیاں غزلاں وی تہاڈے سامٹے ہن۔ جتنے تک سردار صاحب اپنے کلام کوں مخفی رکھ سگین، رکھیے نے مگر ہنڑ اے ظاہر تھی تے تہاڈے سامٹے آ گئے میکوں یقین اے انشاءاللہ باقی شاعری وانگے مخفی سئیں دیاں غزلاں وی تساں کوں پسند اَوسن تے ایں سردار گھر دے فقیر جوان کوں وسیب وچ محبتاں مِلسن۔

امان اللہ ارشدؔ

موہری اَکھّر

کریندا ابتداہاں میں خدا دا پاک ناں گھِن تے
جو ہے جلوہ نما ہر جا بھنوینداد یدہاں جِن تے
ہے کُن فرماتے پیدا کر ڈِتا سارے جہاں کوں جئیں
ڈِکھایا ہے ستوناں بِن کھڑاتے آسماں کوں جئیں
جہڑا مخلوق ساری کوں پَلیندے نال قدرت دے
ٹِکئی پاٹی تے ہے دھرتی جیڑھے رب نال حکمت دے
جیندی قدرت دی حد کئینی جیندی عظمت دی حد کئینی
خزانے ہِن جیندے اٹ کھُٹ جیندی رحمت دی حد کئینی
جو کاریگر نرالا ہے جیندی صنعت دی حد کئینی
جو ہے موجود ہر جاتے جیندی وُسعت دی حد کئینی
جو ہے ہر چیز دا خالق اَتے روزی رساں وی ہے
اِتھاں وی ہے اُتھاں وی ہے نِہاں وی ہے عیاں وی ہے
جو ہے مستور پردیاں وچ جہڑا جلوہ کُناں وی ہے
جہڑا رب لامکاں وی ہے تے ہر جا ہر زماں وی ہے

شُکر اوں ذات دا مخفی اَدا ہر دَم کریناں جئیں
ڈِتی توفیق ہے میکوں کتاباں نِت لکھیناں مَیں
کتابی شکل وچ جہڑی تساڈے ہتھ دے وچ ہے ہُن
ایں بُوجھی دا خلاصہ مَیں کنوں سِکھو گھنو سب سُن
ایندے وچ صرف ہِن غزلاں، نہ ہے ڈوہڑہ نہ کُئی کافی
کمی کوتاہی اپݨی دی ہاں منگدا پیشگی مافی
مہربانی ایہا مَیں تے تساں دل نال کرݨی ہے
میڈی اصلاح دی کوشش تساں ہر حال کرݨی ہے
پیا کجھ وی نہیں کرݨا فقط مس کال کرݨی ہے
جہڑی وی دل دے وچ آوے او کھُل تے گال کرݨی ہے
میں اپݨے فن دی خوبی دا کوئی دعویٰ کریندا نی
مگر اے گال حق سچ دی تُساں توں مَیں لُکیندا نی
میڈا ایمان ہے محنت خدا کہیں دی وِنجیندا نی
او ہو محروم رہندے جو بشر محنت کریندا نی
میکوں اعزاز ہے حاصل، خدا دی ہے مہربانی
جو اُستاداں دی کیتی ہے ہمیشہ میں قدر دانی
میکوں اُستاد ڈِس گئے ہِن جہڑا کُجھ جاݨدے ہَن او
عمل اُوں تے ہے کیتا مَیں، میکوں سمجھیندے رہ گن جو

چلوایں گال داتاں فیصلہ خود وقت کرڈ یسی
سچائی لُکدی نی ہرگز، سچائی تھی اَمر ویسی
جہڑے نقّاد ہِن حق گو، عدل جہڑے کریندے ہِن
نہ ڈیندے داد ہِن بے جا، نہ حق بے دامریندے ہِن
صنائع تے بدائع تے رکھیندن جونظر گہری
کریندے عرق ریزی ہِن، سمجھدن فن دی باریکی
کریسن تبصرے برحق، ترکڑی وِچ تُلیسن فن
دلائل تے مثالاں نال واضح کرڈ کھیسن فن
تاں وَل سچ کوڑ دا آپے نتر ویسی نِتارا سب
دُعا ہے اوڈ یہاڑ اوی میکوں جیندیں ڈ کھاوے رب
تساں اپنڑی پسند یا ناپسند میکوں ڈ سا ہے چا
مہربانی کرا ہے چا، کوئی وَلدی ڈ وا ہے چا
تساڈ افرض اخلاقی تساڈ ے سرتوں لہہ ویسی
تساڈ ی رائے دی میکوں ہمیشہ تانگھ رہ ویسی
تساڈ ے مشوریاں کوں چُم تے اکھّیں تے رکھیساں مَیں
تساڈ ے مشوریاں تے نِت عمل مخفی کریساں میں
صِلے دی تے ستائش دی نہ میکوں غرض ہے کوئی
نہ لالچ، چاپلوسی دی، میڈ ے وچ مرض ہے کوئی

میڈی گوجھی کوں سمجھا ہے تساں نہ آخری گوجھی
علاوہ ایندے سرمایہ ہوں ہے مَیں کنیں ادبی
میڈی گوجھی دے وچ ادبی کتاباں ڈھیر ہِن حالی
جو ہِن پُر نال مقصد دے، نہ ہے مقصد توں کُئی خالی
امانت قوم اپنڑی دی سمجھداں ہاں ایہا گوجھی
عطارب چا کرے ہمّت ایہا منگداں دُعا مخفی
سرائیکی بولی دا دامن ادب دے نال بھر ونچّاں
حوالے قوم اپنڑی دے امانت اُوندی کر ونچّاں

☆☆☆

سردار خادم حسین مخفیؔ
موضع گوڑارُو نجھا، ڈاک خانہ نور پور نورنگا ضلع بہاولپور
موجودہ پتہ: عادل عباسی ٹاؤن عقب دُبئی محل بہاولپور
رابطہ نمبر: 0301-7799743

حمد

حمد تیڈی دی ، اَے خالقِ دوسَرا
تیڈے ناں توں کریندا پیاں ابتدا

ذرّے ذرّے دے اندر تیڈا نور ہے ذرّہ ذرّہ ہے مظہر تیڈی ذات دا
قطرے قطرے کوں دریا بٹایا ہے تیئں ذرّے ذرّے کوں کیتی ہے وسعت عطا
ذرّہ ذرّہ کرے نہ تیڈا ذکر کیوں ذرّے ذرّے دا خالق ہیں توں اے خدا
تیڈی عظمت دی یارب کوئی حد نہیں ہِن عجب تیڈی قدرت دے رنگ بے بہا
تاج شاہی گدا کوں پواڈیندیں توں شہنشاہاں کوں پل وچ بٹیندیں گدا

نہ سخی تیئں جیہاں نہ مہربان کئی
نہ ہے مخفی تیڈے رَحم دی انتہا

☆☆☆

نعت شریف

دُنیا دے اُتے کیویں کئی اوندی نظیر ہووے
شرماندا جیندے رُخ توں خود بدر منیر ہووے

ناں اوندا جتھاں آوے صلواۃ پڑھوں کیوں نہ
ظلمت کوں مِٹا تے جئیں بخشی تنویر ہووے

لجپال محمدؐ دی حُب ہووے جیندے دِل وچ
دُنیا دے غماں وچ کیوں اوشخص اسیر ہووے

ودھ شان بھلا اوندی ہووے نہ شہاں توں کیوں
سرکارِ دوعالمؐ دے در دا جو فقیر ہووے

آقاؐ دی غلامی دا مِل ویندے شرف جینکوں
ذیشان او بڑ ویندے جتنا وی حقیر ہووے

☆☆☆

قصیدہ

مصطفیٰؐ دا ویر ہے مولا علیؓ وارثِ تطہیر ہے مولا علیؓ
ذی حشم ، ذی شان تے ذی آبرو صاحبِ توقیر ہے مولا علیؓ
فاطمہ زہراؑ دا شوہر ، خوش خِصال والدِ شبّیر ہے مولا علیؓ
حیدرِ کرّار ہے ایندا لقب صاحبِ شمشیر ہے مولا علیؓ
شاہِ مرداں ،شیرِ یزداں ،صف شکن دین دی تنویر ہے مولا علیؓ
علم و حکمت دا خزانہ بے مثال فقر دی تصویر ہے مولا علیؓ
کافراں دے واسطے قہرِ خدا مومناں دا پیر ہے مولا علیؓ
دینِ حق قرآن وچ موجود ہے دین دی تفسیر ہے مولا علیؓ
جو نبیؐ بنیادِ دیں رکھی اوندی کر ڈکھئی تعمیر ہے مولا علیؓ
تھی سگیا نہ جو قلعہ کہیں توں فتح کر ڈتا تسخیر ہے مولا علیؓ
وار ہِک دے نال مرحب دے بدن کوں ڈ کھایا چیر ہے مولا علیؓ
ہے شجاعت ایندی مخفی بے بدل صاحبِ تدبیر ہے مولا علیؓ

☆☆☆

O

رکھیندی ہے دُعا بے حد اثر ہک مرد مومن دی
بَدل ڈیندی ہے تقدیراں نظر ہک مرد مومن دی

خدا مرضی دا مالک ہے جو چھندے او کریندا ہے
دُعا رَد نی کریندا رب مگر ہک مرد مومن دی

او سالاں دی عبادت تے ریاضت توں ہے بہتر جو
گھڑی صُحبت دیوچ تھیوے بسر ہک مرد مومن دی

اُتھاں رحمت خدا اپڑی کریندے ہر گھڑی نازل
جہڑی جا دے اُتے ہووے قبر ہک مرد مومن دی

لِکھے ساری عمر بھانویں کوئی مخفی لِکھڑ والا
نی لِکھ سگدا یقیناً شان پر ہک مرد مومن دی

☆☆☆

O

خدائے پاک دی جیکر توں چہندا ہئیں رضا مندی
تاں کر دِل نال سب پورے توں احکامِ خداوندی

ایہو فرمان ہے آقاؐ دا مسلم ہِن بھِرا سارے
کوئی رومی ہے یا شامی بخاری یا سمر قندی

خدایا توں مسلماناں کوں یک جہتی عطا کر ڈے
نہ فِرقہ واریت ہووے نہ ہووے کئی گروہ بندی

اوہو توڈی زمانے وچ کوئی مقبول تھیندا نئیں
مثالی جے تلک ہووے نہ کئی اوندی ہُنر مندی

نبی اکرمؐ ایہو فرمئے او ہوندے دین توں خارج
جو بندہ کرتے وعدہ وَل کرے اوندی نہ پابندی

''خودی کوں کر بُلند اتنا جو ہر تقدیر توں پہلے
خدا بندے کوں خود آ کھے تو ڈس اپنڑی رضا مندی''

عمل صالح جو کر ویسی خدا اونکوں اجر ڈیسی
بِناں عملاں دے پچھتاسی کوئی بندہ ہے یا بندی

جتھاں ہے عارضی دیرہ اُتھاں سامان صدیاں دا
جُڑ یندا جوتوں پئیں مخفی کتھوں دی ہے عقل مندی

☆☆☆

O

جھڑا حق دے رستے اُتے لڑدے بندہ کہیں حال دیوچ او ہردا نی بازی
قدم اوندے چُمدی ہے خود کامیابی او پیندے شہادت یا بٹ ویندے غازی

تیڈے راز مالک اساں کیویں سمجھوں توں ڈیندا ہئیں اونکوں خزانے جہاں دے
جھڑا مار ڈیندا ہے ٹھوکر اِنھاں کوں تے منگدا ہے روزی سدا تیئں توں تازی

تیڈے حج تے روزے ڈ سا کیڑھے کم دے نمازاں تیڈیاں دا کیہاں فیدہ تیکوں
عمر تیڈی سجدے کریندیاں گُزر گئی بٹیا نئیں اجٹ پر تیڈا دِل نمازی

توں بے آس نہ تھی تیڈا رب کریم ءِ اوندی ذات اقدس غفورُ الرّحیم ءِ
توں بندہ تاں بٹ اونویں رب جیویں چہندے وَلا ڈیکھ اوندی توں بندہ نوازی

اوہو رُتبہ پیندے کرے جو غلامی پرے دا او ہووے تے بھانویں مقامی
او ہووے حبش دا کوئی کالا بیشک تے بھانویں کوئی گورے رنگ دا حجازی

تیڈی ذات واحد اَحد ہے خدایا ہے قرآن دے وچ ایہو تئیں ڈ سایا
نہ ہے کئی عبادت دے لائق تیڈے بِن نہ ہے کہیں کوں حاصل کوئی بے نیازی

تیکوں بھانویں انسان نئیں ڈ یکھ سگدا اولا وی میڈے دِل دی ہے آرزو جو
کراں تیکوں سجدے ہوویں سامٹے توں خدایا کڈاہیں شکل وچ مجازی

تیڈی حمد لِکّھاں اتے نعت لِکّھاں بھلی بات یا رب میں ڈینہہ رات لِکّھاں
عطا میکوں کر فِکرِ جامؔی تے رومؔی تے اقبالؔ حالؔی تے سعدؔی شِرازی

جِتی ہووے فاسق تے فاجر او بھانویں سخی مرد ہوندا ولی ہے خدا دا
اوندے مال دیوچ خدا پیندے برکت تے مِلدی ہے اونکوں عمر دی درازی

ہے قانون قدرت دا مخفیؔ ازل توں جِھکی شئے کوں پھل ڈھیر لگدے ہمیشاں
کریندا ہے جتنی کوئی جِھک نوائی خدا اونکوں ڈیندے اُتی سرفرازی

☆☆☆

O

ہک زندگی تے موت دا جھگڑا ہا او مُکٹاں تاں ہا
ہک تن تے رُوح دا ساتھ ہا آخر کڈیں چھُٹاں تاں ہا

ٹھک ٹھک کریندی گئی گھڑی پَل پَل عمر گھٹدی رہی
آ گئے نزع دا وقت ہُنڑ آخر سفر کُھٹاں تاں ہا

سمجھا ہا مَیں جیکوں خضر ہا در حقیقت راہ زن
بُھل میں گیاں شکوہ کیہاں رَہزن ہا اُوں لُٹاں تاں ہا

رستیاں اُتے ڈینہہ دا جھڑا بھج بھج تے آ پہندا ہا نِت
اوں سَپ دا سِر کہیں نہ کہیں آخر کڈیں کُٹاں تاں ہا

اوندے پُکھے وچ ہئی خوشی کر پاس گئے ہر امتحاں
میڈے پُکھے وچ غم جو ہَا ہِک اَرتوں مَیں چُکٹاں تاں ہا

ونجٹاں جو ہَس ہر حال وچ رہٹاں جو کیئناں ہَس اِتھاں
وَل کہیں بہانے چن میڈے مَیں نال اچ رُسٹاں تاں ہا

قاصد منا تے ڈھول کوں وعدہ مِلݨ دا گھِن تاں اَئیں
آسی کپڑݨ سوہݨا سجݨ ویلا اوہو پُچھٹاں تاں ہا

مخفیؔ سجݨ دے نال میں چھِک نئیں چھکی ایں پڑ رکنوں
کچّی جو ہئی تند پیت دی چھک نال اوں ترٹاں تاں ہا

☆☆☆

O

ڈ واڈ یندے شکستاں رب ہتھوں تھوڑیاں دے ڈھیراں کوں
اَتے ڈ یندے مَرا گِد ڑاں کنوں چاہے تاں شیراں کوں

سدا خوشحال رہ ویندے کڈ یں تنگ دست نئیں تھیندا
جو بندہ ڈ یکھ تے چادر دگھیرے اپنڑے پیراں کوں

کتابت وچ خطابت وچ کوئی غلطی کریندا نی
جہڑا رکھدے سدا مدِّنظر زبراں تے زیراں کوں

وَ تیرہ ہے جواں مرداں دا حق گوئی تے بیبا کی
بقول اقبآل رُوباہی نی آندی رب دے شیراں کوں

نظر دی ہے کمی اونکوں کوئی مخفی سُنڑپ دے وچ
ٹناں روندا نہ تک تک تے کڈ یں وی مور پیراں کوں

☆☆☆

O

دُعا دے نال رکھ مخفیؔ دوا دا سلسلہ جاری
جیکوں تکلیف ہوندی ہے کریندا ہے او خود کاری

سُتی ہوئی قوم تیڈی ہک ڈیہاڑے جاگ پوسی وَل
بھروسہ رب اُتے رکھ تے اگر ہِمّت نہ تیئں ہاری

خداوندا کرم کر تے ہٹا گھِن اے عذاب اپڑا
مسلماناں اُتے مسلم کریندے پِن جو بمباری

جہڑے بے دین کافر ہِن او سارے مُتّحد تھی ڳن
مگر مسلم کوں یا رب کیوں وینداں مسلم ہے خود ماری

مسلماناں دی بد حالی کوں ڈِہداں ہاں تاں دِل ڈُکھدے
اکھیں میڈیاں وچوں رَت دیاں ہنجوں تھی ویندیاں ہن جاری

جہڑا کہیں دا ڈُکھاوے دِل خدا تھیندا ہے رنج اوں تے
ولی رب دا سمجھ اونکوں کرے ہر دی جو دلداری

کوئی کم نیک ایجھا کر جہڑے کم نال دنیا وچ
مرݨ دے بعد وی نیکی رہے تیڈی سدا جاری

کوئی عاقل کریندا نی کہیں انسان توں نفرت
بشر ہر ہک تے لازم ہے کرݨ ڈِوجھے دی غمخواری

اوندی عظمت دیوچ شک نئیں او ہے تحسین دے لائق
بچا گھِندا ہے اچ دے دَور وچ مخفی جو خوداری

☆☆☆

O

تیڈے صدیاں دے منصوبے سبھے بیکار ہِن مخفی
حیاتی دے ڈیہاڑے تاں فقط ڈوں چار ہِن مخفی

اُنھاں وانگوں بیا کوئی نہ ہے خوش بخت نہ عاقل
جہڑے اسلام توں تن من تے دھن گئے وار ہِن مخفی

خدا کوں خوش توں کر سگدیں اُنھاں دی پیروی کرتے
جہڑے سچّے اتے مخلص تے باکردار ہِن مخفی

نہ پیو ما دا حیا باقی ، نہ ہے خوفِ خدا باقی
قیامت دے میکوں لگدے ایہے آثار ہِن مخفی

بھلا کیویں سمجھ سگدے کوئی بندہ ڈ سا میکوں
تیڈے رب دی جو قدرت دے تجھے اَسرار ہِن مخفی

☆☆☆

O

جہڑا شخص پے کوں ستیندا ہے مخفی
ستم آپ تے خود کریندا ہے مخفی

یتیماں داحق جو ہے کھاندا او اپݨی
قبر وچ انگارے بھریندا ہے مخفی

گناہاں توں پرہیز جو نی کریندا
او دوزخ دیوچ گھر بݨیندا ہے مخفی

خدا دانی ڈ رہوندا جیڑھے بشر کوں
اوہو دِل کہیں دا ڈ کھیندا ہے مخفی

جو ہوندا ہے عاقل بشر او سُچیندے
اَتے وَل پچھے کُجھ بلیندا ہے مخفی

☆☆☆

O

سدا سچ لِکھ توں تھوڑا لِکھ تے بھانویں ڈھیر لِکھ مخفی
کوئی وی کُوڑ چلدا نئیں زیادہ دیر لِکھ مخفی

جو ماری پے دی کھاندا ہے توں اوں گِدّڑ کوں گِدّڑ لِکھ
جو اپڑی مار تے کھاندے اونکوں توں شیر لِکھ مخفی

فقط ہک نقطے دا وادھا زَبر کوں زِیر کر ڈیندے
تسلّی نال توں ہر ہک زَبر تے زِیر لِکھ مخفی

سزا کیتی دی چیندا ہے اَتے ہے اَنت پرتاندا
بُرے کم تے پدھیندے چا جو بندہ پیر لِکھ مخفی

کہیں بندے دی نیّت نئیں سمجھ سگدا کوئی بندہ
کہیں پاتا نی دریاواں دا اچ تیئں پھیر لِکھ مخفی

☆☆☆

O

سچن بٹ تے جہڑے سر وچ مریندے ڈانگ ہِن مخفی
اِنھاں کولھوں بچاوے رب اِے مشکی نانگ ہِن مخفی

خضر دے روپ وچ پھر دِن اِتھاں ہر موڑ تے ڈاکو
وَدے بندے اِتھاں ظالم درندیاں وانگ ہِن مخفی

پدم سنگ چوڑ، کچ کوڈیے، چڑھوئے مُشکی اتے کھپرے
بشر دے روپ وچ پھر دے اِتھاں سئے نانگ ہِن مخفی

نہ ہِن کہیں کوں ڈکھاوٹ دے نہ ہِن گٹ تے سُٹاوٹ دے
جہڑے مِلّت دی محرومی دے دِل وچ دانگ ہِن مخفی

اُنھاں لوکاں دی کر نُصرت نِکل تے رب دے رستے وچ
جو دینِ حق دی ہر جاونج تے ڈیندے بانگ ہِن مخفی

☆☆☆

O

بُرا انجام ہے اوندا جہڑا ہے شر پسند مخفی
توں ڈر ہر وقت رب کولھوں ہے رب کوں ڈر پسند مخفی

ڈوہیں ہِن سامٹے تیڈے جہنّم وی تے جنّت وی
اگوں تیڈی ہے مرضی ہُنڑ جتھاں کر گھر پسند مخفی

کہیں تاں دین توں کیتا ہے تن من دھن فدا اپٹا
کہیں کوں دین توں ودھ تے ہے دُنیا پر پسند مخفی

کوئی خوش جھوپڑی وچ ہے کوئی کچّے مکاناں وچ
کریندا ہے کوئی شیشہ تے سنگ مر مر پسند مخفی

پُگلیندا ہر کوں ہے ہر کئی مگر ہر، ہر کوں مِلدا نئیں
اونکوں ہر مِلدا ہے جیکوں کریندے ہر پسند مخفی

جو ہن رحمان دے بندے امن دے نال رَہندے ہن
او ہِن شیطان دے چیلے جہڑے ہِن شر پسند مخفی

نبیؐ اللہ دا فرمیندے پسند تیکوں جہڑی شئے ہے
توں پے مومن بھرا کیتے اوہا شئے کر پسند مخفی

ہے کہیں کوں شوق شہرت دا ہوس کہیں کوں حکومت دی
کنھاں دا فقر ہے شیوہ ، کنھاں کوں زر پسند مخفی

☆☆☆

O

زمانہ تاں ڈکھئی رکھدے نویں نِت اپنڑے رنگ مخفی
دُعا ایمان کامل دی توں اپنڑے رب توں منگ مخفی

ایہا ہے بندگی تیڈی ایہا تیڈی مسلمانی
زمانے وچ بشر کئی وی نہ ہووے تیئں توں تنگ مخفی

توں اپنڑے آپ کوں کر تے حوالے اپنڑے خالق دے
پریشانی کنوں بچ وچ تے کر نِندراں نسنگ مخفی

تیڈے دِل کوں لگا ہے جو گناہاں دی وجہ توں زنگ
خدا دا ذکر کر کر تے لہا دِل توں او زنگ مخفی

قبر دا کُجھ سمل کر گھِن پہوں اوکھی ہے او منزل
اُتھاں تیئں خاک تے سمٹے نہ کھٹ ہے نہ پلنگ مخفی

☆☆☆

O

مسلماناں دی حالت تے عقل تھیندی ہے دنگ مخفی
کوئی ہے مست مَے پی تے ، کوئی پیتی پے بھنگ مخفی

نبیؐ فرمئے مِلاوٹ جو کرے ساڈے وچوں اونئیں
ہے وَل کیوں مرچاں وچ پُورا تے ڈُدھ پتلا پَشنگ مخفی

ایندے اَندر کوئی شک نئیں جو بندہ سود کھاندا ہے
کریندا ہے او بدقسمت خدا دے نال جنگ مخفی

دعا منظور تھیندی نئیں کوئی وی بے نمازی دی
او مردا ہے ذلالت وچ قبر مِلدی ہے تنگ مخفی

تیڈے رب دے خزانیاں وچ کمی ہے ڈس کہڑی شئے دی
اِتھاں ہر چیز اَنٹ کُھٹ ہے توں جو منگدا ہیں منگ مخفی

☆☆☆

O

دُعا رو رو تے ہر ویلے خدا کولھوں توں منگ مخفی
تیڈے دل دی خدا پُوری کریسی ہر اُمنگ مخفی

نبیؐ فرماڈتے مسلم بھرا ہِک بے دے ہِن سارے
وَلا کیوں اے تفرقے ہِن اتے آپس دی جنگ مخفی

جنھاں کوں رب عقل بخشیے سُچیندے ہِن سمجھدے ہِن
عقل توں ہِن جہڑے فارغ وَدے پھردن اٹنگ مخفی

نظارے ہِن بہاراں ہِن کرشمے آبشاراں ہِن
خدا دی ڈیکھ تے قدرت عقل تھیندی ہے دنگ مخفی

سرائیکی وچ بہوں سارا ادب تخلیق تھیندا پے
جُدا انداز ہے تیڈا جُدا تیڈا ہے رنگ مخفی

☆☆☆

O

جُدا انداز ہے تیڈا جُدا سب توں ہے رنگ مخفی
سِکھیا ہے شاعری داتیئں کتھوں اے خاص ڈھنگ مخفی

وڈا ظالم زمانہ ہے جہڑا وی حق اَلاوے چا
پکڑ تے دار تے اونکوں کھڑیندا ہے اے ٹنگ مخفی

ودِن بشری شکل وچ جو وَٹھوہیں نچ اِنھاں کولھوں
رکھیو چا جیندی کنڈ تے ہتھ اوہو ٹھک ڈیسی ڈنگ مخفی

اے محفل راگ رنگ دی ہے سمجھدے پِن سمجھ والے
بلاول ، جوگ ، درباری ، پہاڑی تے تِلنگ مخفی

ہے تیڈی سوچ آفاقی اَتے ہِن شعر اِلہامی
سبھے ہِن شعر بامقصد تے لہجہ ہے دبنگ مخفی

☆☆☆

O

خدا محنت دا ڈیندا ہے بشر ہر کوں ثمر مخفی
ثمر جیکر توں چہندا ہئیں تاں محنت خوب کر مخفی

تیڈا جو رزق تیکوں آ ٹُلیندا موت وانگوں ہے
بِگانے مال تے وَل کیوں رکھیندیں توں نظر مخفی

تیڈی ہے سوچ آفاقی تیڈے ہِن شعر الہامی
تیڈے شعراں دیوچ ہووے بھلا کیوں نہ اثر مخفی

خدائے پاک دی جیکر توں چہندا ہئیں رضا تاں وَل
وفا ہر حال وچ اپنڑے نبیؐ دے نال کر مخفی

خدا دے بعد برتَر ہے اوندا محبوب ہر ہک توں
ایہو سچ ہے ، ایہو ہے سچ ، ہے قِصّہ مختصر مخفی

☆☆☆

O

خدائے پاک دی چھندا رضا ہئیں توں اگر مخفی
تاں وَل اوندے حکم ہر تے عمل دِل نال کر مخفی

خدائے پاک دی کاوڑ توں ہے ودھ تے کرم اوندا
محمدؐ مصطفیٰؐ سچّے، ڈِتی ہے اے خبر مخفی

بھلائی دیاں جِتی گالھیں توں لکھ سگیدا ہیں لکھ جلدی
حیاتی دا ختم نہ تھی ونجے تیڈا سفر مخفی

تیڈا جذبہ جے ہے سچّا تاں دِلّی کُئی پرے گئینی
توں پُج ویسیں خدا دی آس کر تے بدھ کمر مخفی

جگارے قوم دی خاطر جھڑے مخفی کٹیندا پئیں
عطا تیکوں ایں نیکی دا کریسی رب اَجر مخفی

☆☆☆

O

اوہو توٹیں کوئی مقبول تھیندا نی بشر مخفی
مثالی جے تلک اوندا نہ ہووے کئی ہنر مخفی

جہڑے ہِن تیئں کنوں چھوٹے اُنھاں تے کر سدا شفقت
اتے عزّت بُزرگاں دی سَدا دِل نال کر مخفی

شہادت دی سعادت پاوٹاں مقصد ہے مومن دا
او چھندا نی کرٹ حاصل کوئی وی مال و زر مخفی

مصیبت کئی تیڈے نیڑے اوہو توٹی نی آ سگدی
سوَلّی ہے جڈاں توٹی تیڈے رب دی نظر مخفی

کرے برباد امریکہ کوں رب شالا جہڑا ظالم
مسلماناں دے آپت وچ پوائی رکھدا ہے شر مخفی

☆☆☆

O

حیاتی وچ رَہا وِنج توں کوئی ایجھا شجر مخفی
ثمر جیندا خدا دی خلق کھاوے تاحشر مخفی

کوئی وی خوف دُنیا دا تیڈے نیڑے نئیں آ سگدا
خدا دا خوف ہے باقی تیڈے دِل وچ اَگر مخفی

جہڑا مَن کوں مریندے چا رضا رب دی منیندے چا
اوہو بندہ زمانے وچ فقط تھیندے اَمر مخفی

مرنڑ دے واسطے اپنڑی تیاری توں مکمّل رکھ
مسافر وانگ دُنیا تے حیاتی کر بسر مخفی

خدا جیکوں رکھے محفوظ پیڑی او نی پُڈ سگدی
جِتی طوفان ہوون پئے جِتی ہوون بھَنوَر مخفی

☆☆☆

O

یتیماں دا ایں دنیا تے جو کھاندے حق بشر مخفی
قبر اپنڑی کوں ویندے او انگاریاں نال بھر مخفی

جہڑے ویلے میں ڈہدا ہاں مسلماناں دی بدحالی
اکھیں توں خون وَہندا ہے تے پھَٹدا ہے جگر مخفی

مسلماناں دیاں قبراں وچ کہیں وی بے نمازی دی
اکھیندے پِیر پیراں دا بٹاوو نہ قبر مخفی

خدا رحمان ہے اوندے کرم دی انتہا گئینی
توں کر توبہ گنہ تیڈے او ڈیسی ماف کر مخفی

نبیؐ فرمئے عمل افضل ایہو ہے سب کنوں جو نِت
زباں تیڈی رہے ذکرِ خدا دے نال تر مخفی

☆☆☆

O

بُرے انجام توں بچ وچ بُرائی کر تے بند مخفی
بھلا اپڑا جے چھندیں تاں بھلائی کر پسند مخفی

کہیں بندے دی مجبوری کنوں فیدہ نہ چا ہرگز
وڈے اَہدن جو ہوندا ہے دِوانہ غرض مند مخفی

خدا دی خلق دی خدمت توں کر بے لوث ہر ویلے
پچاویں نہ کڈاہیں توں کہیں کوں کُئی گزند مخفی

پُچھے مرضی خدا بندے دی ہر تقدیر توں پہلوں
بقول اقبالؔ دے اتنا خودی کوں کر بُلند مخفی

وڈے سچ آ کھدن چھچّاں دے تلّے یار نی لُکدے
جیندا معلوم ہے جمناں اوندے نہ ڈیکھ ڈند مخفی

☆☆☆

O

جہڑا رکھدا ہے سینے وچ بشر دِل درد مند مخفی
خدا اونکوں کریندا ہے زیادہ سربلند مخفی

''لگن پیارے بھلا کیوں نہ جواں اوقوم دے میکوں
ستاریاں دے اُتے جہڑے سٹیندے ہِن کمند مخفی''

جو حق سچ کوں منیندا نی سدا ذِلّت اُٹھیندا ہے
جو من گھندے خدا اوکوں بٹیندے ارجمند مخفی

اوندے کیتے کریندے بند خدا رحمت دے دروازے
جہڑا خلقِ خدا کیتے کریندا دَر ہے بند مخفی

نہ کر کُئی گالھ بے معنی نہ لکھ کُئی شعر بے وزنا
توں کر او شاعری آوے جہڑی سب کوں پسند مخفی

☆☆☆

O

خدا کولھوں توں منگ مافی خدا دے دَر تے جُھک مخفی
عمر ساری گناہاں وچ ونجے تیڈی نہ مُک مخفی

جتھاں چُپ دا مقام آوے اُتھاں نہ خوامخواہ بولیں
جتھاں حق آ کھٹا ہووے اُتھوں اصلوں نہ چُک مخفی

کمینہ آدمی کمزور تھی تے لگدے بگل زورے
حیا والا مگر ویندا ہے ڈاڈھا تھی تے لُک مخفی

مریندے ہِن تے روون وی نی ڈیندے اے غریباں کوں
ڈسا میکوں بھلا اے وی کوئی بٹڈا ہے تُک مخفی

خدا دی ڈیکھ فیّاضی ہے اونکوں ماف کر ڈیندا
اوندے ناں تے پِلاوے چا جھڑا پانڑی دا پُک مخفی

☆☆☆

O

جو کھا تے حق غریباں دے پٹا پہندا ہے ٹھُک مخفی
سمجھ اوندے اندر غیرت گئی بالکل ہے مُک مخفی

محل ماڑی بٹا نہ کئی بٹا تے رب دا گھر رب توں
کرا گھِن توں وی جنت وچ محل ہک اپٹا بُک مخفی

سیانٹے سچ اَکھیندے ہِن جو ہووے نِت دی کل کل جتھ
اُتھاں گھڑّے دا پانڑی وی ہے ویندا اَنت سُک مخفی

جھڑے وعدے دی پابندی کریندا نی بشر بالکل
ہمیشاں رہ پرے اوں توں اوندے نیڑے نہ ڈُھک مخفی

بھلائی دے جھڑے کم ہِن توں کر رب دی رضا کیتے
جھڑے کم توں رُکیندی ہے شریعت وچ توں رُک مخفی

☆☆☆

O

کوئی مشکل نہیں اتجھی نہ ہووے جیندا حل مخفی
کرے محنت جہڑا اونکوں خدا ڈیندا ہے پھَل مخفی

نفع نقصان ڈے سگدے نی تیکوں بِن حُکم رب دے
وِنجن انسان دُنیا دے سبھے بھانویں جو رَل مخفی

جہڑا جگ دے اُتے پیدا تھیئے اوں لازمی مرنڑے
ایہو ہے فیصلہ بیشک تیڈے رب دا اٹل مخفی

جِتی تھیوے بُرے کم توں بچنڑ دی کر سدا کوشش
لگے وَس جے تلک تیڈا توں کر سوہنڑے عمل مخفی

اِتھاں ہے عارضی دیرا اِتھوں دی فِکر کر تھوڑی
ہمیشہ تیئں جتھاں رَہنڑے اُتھوں دا کر سمل مخفی

☆☆☆

O

کریندا نی اوکہیں دی گالھ تے ہرگز عمل مخفی
کہیں بندے دی جئیں ویلے ونجے ماری عقل مخفی

شکر کیتا ادا کر اپنڑے رب دا اُوندے بدلے وچ
جہڑا گُزرے حیاتی دا تیڑا سُکھ نال پَل مخفی

حیا والے دا ہتھ کالا تھیا ہا اوں لُکایا ہا
اتے جو بے حیا ہا اوں گھِدا ہا منہ کوں مَل مخفی

ایندے وچ تاں کوئی شک نئیں تکبّر وچ خواری ہے
جھِکی شئے کوں مگر مالک ہے لیندا ڈھیر پھَل مخفی

کمینے شخص کوں مِلدے جڈاں زر مال یا رُتبہ
ڈکھا ڈیندا ہے فوراً او بشر اپنڑی اصل مخفی

☆☆☆

O

شُکر اللہ دا کر گزرے جہڑا عزّت دا جھٹ مخفی
بُرے انجام والے کم کنوں وِچ دُور ہٹ مخفی

خدا کوں ناپسند ہے او کریندا ہے تکبّر جو
کہیں انسان کوں توں آپ توں سمجھیں نہ گھٹ مخفی

حُکم رب دے منیندے جو عمل صالح کریندے جو
او بندہ ڈوں جہاناں دے اندر ویندا ہے کھَٹ مخفی

قبر دی رات باری ہے قبر کوٹھی اندھاری ہے
اُتھاں تیئں خاک تے سمٹنے سِر اٹا ہے نہ کھٹ مخفی

بھلئی وچ کامیابی ہے ، بُرائی وچ خرابی ہے
توں چھندا خیر ہئیں تاں وِچ بُرے ہر کم توں ہَٹ مخفی

☆☆☆

O

بھلا کہیں نال کیتا ہئی زیادہ بھانویں گھٹ مخفی
نہ کر ہنڑ یاد توُں اونکوں او ورقہ پھاڑ سٹ مخفی

رہیسیں جو اوہا چیسیں ایہو قانونِ قدرت ہے
اگوں ہُنڑ ہے تیڈی مرضی جو چاہیں بیج چھَٹ مخفی

جہڑا سردی تے گرمی وچ مشقّت نِت کریندا ہے
مِلے اُجرت نہ اونکوں تاں ونجے کِن تے اوچٹ مخفی

کہیں کوں لکھ پے سمجھاوو اوہو تک او سمجھدا نئیں
لگے اونکوں کوئی جے تیئں مغز والی نہ سٹ مخفی

جہڑا پیو ما اَتے اُستاد دی عزّت کریندا ہے
اوہو دُنیا اَتے عقبیٰ دیوچ ویندا ہے کھٹ مخفی

☆☆☆☆

O

سمجھدا نی کوئی خود کوں کہیں کولھوں وی گھٹ مخفی
جہڑے بندے کوں سچ آکھو وِ گڑ ویندا ہے فَٹ مخفی

گزاری ہے عمر اپنڑی یکی تیئں کوڑ ڈٹ دے وچ
بھلا اپنڑاں جے چہندا ہئیں تاں سٹ گھت کوڑ ڈٹ مخفی

چنگے دے نال تاں ہر کئی نبھیندے پر چنگاں او ہے
نبھاوے جو کہیں ماڑھے بشر دے نال جھَٹ مخفی

اوں حاجی تے نمازی دی عبادت دا کیہاں فیدہ
جہڑا وعدے دا کوڑا نِت نویں لیندا ہے ڈٹ مخفی

تجربے نال تھیندی کامیابی ہے تجارت وچ
تجربے پاجھ تاں موڑی وی تھی ویندی ہے چَٹ مخفی

☆☆☆

O

میڈی ایں گالھ کوں سمجھیں نہ کھل ہاسہ نہ ہٹ مخفی
کھلݨ دے نال حاکم دا ہے ویندا رُعب گھٹ مخفی

ملاوٹ جو کریندا نئیں اتے گھٹ وَدھ تُلیندا نی
اوں تاجر کوں توں سمجھیں نہ ولی اللہ توں گھٹ مخفی

ایہا نِت منگ دُعا بھیچے خدا عادل حکمراں کُئی
ڈِتے ہِن کیڈھ غریباں دے اِتھاں مہنگائی وَٹ مخفی

اِتھاں ہُݨ حق اتے ناحق دی ونڈ کوئی کریندا نئیں
اِتھاں ہر شخص جھَل کھڑ دا ہے پس ڈاڈھے دی وَٹ مخفی

توُں پلدی کوں پلیندا اجل نہ وِسمݨ ڈے اینکوں بالکل
نہ پاوو تیل ڈیوے وچ تاں سڑ ویندی ہے وَٹ مخفی

☆☆☆

O

تیڈی طرفوں کہیں بندے کوں ہووے نہ پریشانی
ایہا ہے بندگی تیڈی ایہا تیڈی مسلمانی

غریباں تے یتیماں دے اُتے کر خرچ توں اینکوں
خدا تیکوں اگر بخشی ہے دولت دی فراوانی

قدر اوندی خدا مخلوق دے دِل وِچ ودھا ڈیندے
جو بندہ نیک لوکاں دی کریندا ہے قدر دانی

میکوں توفیق ڈے یارب کراں مخلوق دی خدمت
نہ منگداں مال تے دولت، نہ منگداں تاج سلطانی

گنہ تیڈے جِتی ہوسن خدا او ماف کر ڈیسی
نہ کیتا شرک جیکر تیئں بٹا تے رب دا کئی ثانی

توں اپنڑے دِل دے اندر نِت خدا دا خوف رکھ مُسلِم
گناہاں توں جے بچنڑیں تاں نظر دی کر نگہبانی

قیامت تئیں خدا سُنّت ہے اوندی زندہ کر چھوڑی
خلیل اللہ دی آ گئی ہے پسند رب کوں ایں قربانی

مہربانی خدا دی تُوں اگر چھندیں تاں کر مخفی
خدا دی خلق تے اوندی رضا کیتے مہربانی

☆☆☆

O

پریشانی توں بچنے تاں نہ ڈرے پے کوں پریشانی
'' چرا کارے کُند عاقل کہ باز آید پشیمانی ''

ترقّی مُلک او جلدی کریندا ہے یقیناً جتھ
اَمن ، انصاف تے تعلیم دی ہووے فراوانی

اضافہ رب کریندا ہے بیا وی نعمتاں دے وچ
خدا دیاں نعمتاں دی جے کرے بندہ قدر دانی

اَلاوڑ توں ہے چُپ بہتر اگر کُجھ بولنا پووے
تاں ہر ہک لفظ اپنڑے تے کرو پہلے نظر ثانی

تیڈا کم جُھکٹا وِکٹا نئیں تیڈا کم حق اَلاونڑ ہے
توں کر کردار اپنڑے دی سدا مسلم نگہبانی

محمدؐ دے غلاماں دی مدد خود رب کریندا ہے
کریندے ہِن جیڑاں کوئی او تدبیرِ جہاں بانی

ریا توں پاک ہووے جو فقط رب دی رضا کیتے
کریندا ہے خدا بیشک اوہا منظور قربانی

بھروسا نہ کریں نیکی اُتے بُھل تے کیڑیں مخفی
کریندا رہ طلب رب توں سدا اوندی مہربانی

☆☆☆

O

خدا کرے جو کہیں بشر کوں وی پیار نہ کہیں دے نال تھیوے
نہ پووے ہنجواں دے ہار کوئی نہ ہجر وچ پُر ملال تھیوے

نہ ماس تن دا کوئی سُکاوے نہ ٹھوکراں دَر بدر دیاں کھاوے
نہ خون پیوے وچھوڑا کہیں دا نہ کہیں دا جیونڑ محال تھیوے

نہ تھیوے عشق اچ کوئی دِوانہ نہ مارے پتّھر اوکوں زمانہ
دِوانگی توں کہیں دا سِر وی نہ مونڈھیں کیتے وبال تھیوے

سوال پورا توں ہر سوالی دا ہئیں کریندا میڈے خدایا
ایمان کامل ہاں منگدا تئیں توں نہ رَد میڈا اے سوال تھیوے

کہیں دے وَس دی نی گال مخفی مقدّراں دی ہے کھیڈ ساری
نصیب دے وچ لکھیا جو کئنی نصیب کیویں وصال تھیوے

☆☆☆

O

خدا کرے جو زیادتی مَیں کنوں نہ کہیں شخص نال تھیوے
کراں اوہے کم سدا جنھاں نال خوش خدا ذوالجلال تھیوے

جتھاں کہیں نال ظلم تھیوے اُتھاں خدا دا عذاب آندے
کریندا ہے رحمتاں اُتھاں رب ،حقوق دا جتھ خیال تھیوے

رَہا توں رڑھ رب دی آس تے پر کرڑ حفاظت ہے فرض تیڈا
بھلا اورَڑھ کیا منافع ڈیسی نہ مُنڈھ توں چیندی سنبھال تھیوے

خدا جو تیکوں عطا ہے کیتا او مال کر خرچ اُوندے رَہ تے
زکوٰۃ صدقہ خریت ڈے نِت جو مال تیڈا حلال تھیوے

اگر توں چھندا ہئیں نام اپنڑے کوں زندہ رکھڑا تاں وَل کوئی کم
ایہو جیہاں کر نِرالا مخفی جو تیڈی قائم مِثال تھیوے

☆☆☆

O

ہوش دا نہ چھوڑ دامن چھوڑ ڈے کاوڑ تے جوش
جوش وچ انسان دا تھی ویندا ہے مغلوب ہوش

کر نی سگدا کہیں دے دِل تے راج کئی تلوار نال
لطف کُن مخفی کہ بیگانہ شَوَد حلقہ بگوش

چُپ ہے بولڑ توں چنگیری چُپ کوں ہے پردہ ہزار
دار تے منصور نہ چڑھدا جے رَہ ویندا خموش

عشق دے ہِن کم نِرالے عشق دی مستی عجیب
عشق دیوچ سِر کٹاوڑ توں نی ٹلدے سر فروش

عشق وچ فرہاد مخفی زندگی کیتی ختم
قیس دیوانہ تھیا رانجھا بٹیا خانہ بدوش

☆☆☆

O

ہوش مند انسان تاں رہ ویندا ہے اکثر خموش
نہ پُلیندا ہے زیادہ نہ ڈکھیندے ڈھیر جوش

خود ثنائی تے وڈائی شیوہ ہے شیطان دا
جِھک نِوائی او کریندے ڈیندا ہے رب جیکوں ہوش

ظلم دُنیا وچ کہیں جا وی کہیں تے کئی کرے
آدمی حق گو کوئی وی رہ نی سگیدا اُتھ خموش

ہوندا نی مقصود مومن مرد دا کُئی تخت تاج
ہے شہادت واسطے لڑدا فقط او سر فروش

ڈیندا نی رب وی ہدایت کہیں بشر کوں او تلک
ہووے نہ اوندے اندر جے تک طلب، جذبہ تے جوش

موت توں ڈردا ہے اُوں ویلے تلک بندہ کوئی
جے تلک تھیندا نی او اسلام دا حلقہ بگوش

جے تلک ڈنگ نہ جھلے مخفی کُجھ اپنڑی جان تے
او تلک کر سگیدا نی حاصل کوئی وی فرد نوش

☆☆☆

O

جفا نہ کر خدا توں ڈر دلیں دے بند میڈے یارا
سَہاوٹ ، دِل ڈکھاوٹ نت دا کر ہنڑ بند میڈے یارا

مہر دی ہِک نظر کر تے میڈے زخماں تے لا مرہم
ہجر وچ تھی گیے زخمی میڈا بند بند میڈے یارا

خدا شالا نکھیڑے نہ سجنڑ کہیں دے کہیں کولھوں
ہے وَدھ تے موت توں بے شک ہجر دی بند میڈے یارا

کوئی کُند ذہن سنڑ تے نظم ساری کُجھ سمجھدا نئیں
کہیں عاقل کوں تھی ویندا ہے سئے ہِک بند میڈے یارا

مِہر دی دید کر تے ہنڑ کرا چا عید مخفی دی
میڈے کیتے مہر دا توں نہ کر دَر بند میڈے یارا

☆☆☆

O

ستاوٹ تے رُواوٹ نِت دا کر ہٹ بند میڈے یارا
چنگے ہوندے نی یاری وچ کوئی چند پھند میڈے یارا

حُکم رب دا ایہو ہے جو وَلا خالی نہ تُوں اُونکوں
کوئی دَر تے جے ٹُر آوے ضرورت مند میڈے یارا

بِناں مطلب دے جگ وچ کئی کہیں دا یار نی بٹدا
زمانے کوں پڈھا ہے مار تے میں رَند میڈے یارا

سجن کہیں نال چِھک اصلوں چِھکیں نہ توں حیاتی وچ
ہے چِھک دے نال ویندی پیت دی ترٹ تند میڈے یارا

دوا مخفی دے درداں دی اوہو توڑی نی تھی سگدی
تیڈے ہوٹھاں دی جے تک نہ مِلے گلقند میڈے یارا

☆☆☆

O

ظلم نہ رکھ تُو روا کہیں شخص تے اے ہوش دار
بھیجی ہے ظالم اُتے لعنت خدائے کِردگار

ٹر گئے ہِن جو ایں جہاں توں کر اُنھاں دا ذکرِ خیر
تاں جو تیڈا ذکر وی جگ تے رہے نِت برقرار

جیجھی کرنڑی اوجھی بھرنڑی سچ سیانڑے آکھ گن
جو رہیندا ہے کوئی چیندا اُوہا ہے اَنت یار

نانگ تے اتبار نہ کر نانگ آخر نانگ ہے
مار ڈیسی ڈنگ تیکوں اوندا لگا جیں وقت وار

چھندا ہئیں مخفی قیامت وچ اگر اپنڑی نجات
تاں حیاتی رب دے حُکماں دے مطابق نِت گزار

☆☆☆

O

چھندا ہئیں دُنیا اَتے عقبیٰ دے وچ جیکر وقار
تاں عمر اپنڑی نبیؐ سئیں دے طریقے تے گُزار

جے تلک عابد بنڑے پورا نہ کئی پرہیز گار
او تلک آندا نی اوندے رُخ اُتے ہرگز نکھار

زور تے زَر دا نشہ وِی ڈیندا ہے مدہوش کر
ہوندا ہے ودھ مدھ کنوں وی زور تے زر دا خمار

ہے طریقہ کار ہر کم دا جُدا اَے دوستو
نہ کرو لوہا گرم تاں تھیندی نئیں کئی شئے تیار

جے تلک اُستاد کامل ڈیوے نہ کہیں کوں سَند
او تلک تھیندا نی مخفی شاعراں وچ او شمار

☆☆☆

O

چار ڈینہہ دی زندگی ہے اینکوں کھِل ہس تے گزار
ڈُکھ ونڈا مخلوق دے ڈے نہ کہیں کوں توں اَزار

رہندا نی ہک حال تے جگ وچ کہیں شئے کوں قرار
نہ خزاں نت رہندی ہے تے نہ کہیں جا نِت بہار

موت دے گھوڑے اُتے ہے آدمی ہر ہِک سوار
وَل وی ہے ہر آدمی کوں فانی دُنیا نال پیار

بغض کینے تے حسد کوں نہ بٹا اپٹا شِعار
عاجزی کوں توُں بٹا اپٹی اَدا اے ہوش دار

ہے اجٹ وی دیر مخفی ، کر اجٹ وی انتظار
کر اجٹ نہ آپ کوں توں شاعِراں دے وچ شمار

☆☆☆

O

بُخل توں پَرے بچ توں اَے ہوش دار
بٹا گھن سخاوت کوں اپٹا شِعار

وڈے سچ اکھیندن ڈوہیں چور ، چار
نہ ہِن مِتر کہیں دے نہ ہِن کہیں دے یار

بدلدی نی نااہل دی اصلیت
کرو تربیت بھانویں اوندی ہزار

جو تِل جتنا دِل وچ ہے رکھدا غرور
او تھیندا ہے وِچ جاہلاں دے شمار

کتھوں دی اے مخفی ہے دانش وَری
اوندا پُتر پالو تے ڈیو نانگ مار

☆☆☆

O

صداقت اُتے رہندی ہے نِت بہار
صداقت دے وِچ نال ہوندے نی خار

جہڑا حق دی خاطر ہے لڑدا بشر
خدا اوکوں ڈیندا کیڈاہیں نی ہار

ہٹیندی ہے صحبت بُریاں دی بُرا
تے نیکاں دی صحبت ہے ڈیندی سُدھار

بلیندے جو سچ پیندے رُتبے بلند
تے تھیندا ہے کُوڑا سدا شرمسار

تُو کر ذکر اللہ دا مخفی سدا
جو ایں ذکر وچ ہے دِلاں دا قرار

☆☆☆

O

جہڑے بندے کوں دُنیا دین توں وَدھ تے پیاری ہے
نہ ہے ایمان اوندے وچ نہ اوں وچ دین داری ہے

اُنھاں لوکاں دی عظمت کوں کراں تسلیم نہ کیویں
جنھاں دُنیا دی ہر شئے دین توں دل نال واری ہے

نہ بُھل اے گال توں اَے نوجواں مسلم قیامت وچ
خدا پچھسی جوانی تیئں کیڑھے کم وچ گزاری ہے

کڈاہیں تیئں بھلا مُسلم ڈسا اے گال سوچی ہے
زمانے دے اندر تیڈی اِتی کیوں بے وقاری ہے

مسلمانی دا دعویٰ او کریندا ہے اجئیں مخفی
خدا دی خلق دی جیڑھا کریندا دِل اَزاری ہے

☆☆☆

O

مسلماناں کوں یارب اے لگی کیجھی بِماری ہے
اُتھاں بنگلے بٹینڈے پِن جتھوں اچ کل تیاری ہے

نبیؐ فرمئے قیامت وچ میڈے رَلّے اوہو ہوسی
دیانت دار دُنیا دے اندر جیڑھا وَپاری ہے

نبیؐ سئیں دی غلامی وچ فقط ہے کامیابی بس
علاوہ ایندے ہر پاسے ذلالت ہے خواری ہے

جہڑے ویلے ہے جیوٹ کوڑ تے ہے موت سچ تاں ول
تیڈے دِل دے اُتے کیوں موت داڈس خوف طاری ہے

جوانی دے اندر مخفی عبادت خوب کر گھن توں
بڈھیپا تاں بذاتِ خود وڈی ظالم بِماری ہے

☆☆☆

O

غم دی تصویر ہے زندگانی میڈی
نال درداں دے پُر ہے کہانی میڈی

اَئی تاں ہوسی گھڑی پل دے کیتے مگر
یاد آندی نی میکوں جوانی میڈی

دِل تاں اَہدے میں سِدّھیاں سُٹا نواں تیکوں
روک ڈیندی ہے وَل بے زبانی میڈی

چھوڑ تے کُل جہاں تیکوں ہے مَیں چٹیا
گھٹ ہے کیا اے بھلا مہربانی میڈی

دِل ہے مخفی دا حاضر جے دِل آکھی تاں
کول رکھ چا توں اپنے نشانی میڈی

☆☆☆

O

ہک نمونہ ہووے زندگانی تیڈی
یاد رکّھے زمانہ کہانی تیڈی

بھانویں قربان تن من تے دھن کر ڈتم
نی ختم تھئی اجڑ بدگمانی تیڈی

گال مَن تے میڈی ہک ڈیہاڑے تاں آ
میں وی کجھ کر گھِناں میزبانی تیڈی

بھانویں نہ بول رہ پر میڈے کول توں
اتنی چھنداں فقط مہربانی تیڈی

توں رَہیں نہ رَہیں مخفی دُنیا دیوچ
رہ ونجے پر کوئی اِتھ نشانی تیڈی

☆☆☆

O

اُتوّں اُتوّں اولے گھولے
وِچّوں وِچّوں کئی نہ پھولے

ڈُکھ او دان کیتے ہِن ڈھولے
تھی گئے تن من سڑ تے کولے

اکھّیں توں نہ تھیوے اولے
بولے بھانویں یار نہ بولے

سچ اَہدن قسمت دے رولے
کہیں کوں ڈھیر تے کہیں کوں تھولے

ڈُکھ دے ٹال تے جکھّڑ جھولے
سُکھ دی ہِیل خدا کئی گھولے

☆☆☆

O

اسّاں لوک نمانڑے بھولے
کون اساڈیاں گولاں گولے

ماݨ تیڈا ہا تُوں تھی کھڑدیں
لخطے ماسے لخطے تولے

سچ ہے ڈِھکدی ڈھیر ہے جیڑھی
او ہے روز بھنیندی ڈولے

ہن ہر جا نِرواراں تیڈیاں
ہر جا تے ہِن تیڈے رولے

سُکھ تاں ویندی واٹ تھیا ہے
ڈُکھاں دے آ ویندن ٹولے

تیڈے پچھّوں سہنڑے پے گن
ہنڑ ہر بندے دے بڑتولے

آکھیا ہَم نہ کر وے سانول
پیار دے وچ گئی ترکڑی تولے

ہجر مریلہ ہاں وچ مخفی
لیندے ہر دَم سانگ سنگولے

☆☆☆

O

جوان دا کم نی جوش وچ بے بشر دی ڈیوٹ اُچھال پگڑی
جوان تاں رہ تے ہوش دے وچ ہے گھندا اپٹنی سنبھال پگڑی

ہے بے مُروّت زمانہ اج کل کہیں دی اَکھ وچ لحاظ کیئنی
دعا ایہا ہے بچاوے سب دی سدا خدا ذوالجلال پگڑی

مقامِ عبرت ہے توبہ توبہ ایہو جیہاں وقت آ گیے جو
لہا تے اپنے بُزرگاں دی خود رکھی وَدِن سِر تے بال پگڑی

عطا کرے ہر بشر دی عورت کوں رب شرم تے شعور کیوں جو
لہاوی سگدی ہے اپنے پئے دی بچاوی سگدی ہے ذال پگڑی

ایہو جہئیں پُتر چندرے کولھوں ہے سُنج بھلی او نہ جمدا جاوے
رکھے نہ جو پُتر پیو دی جگ وچ ہمیشاں مخفی بحال پگڑی

☆☆☆

O

ایں دَور ابتر دے وچ بچاونڑ بہوں وڈا ہے کمال پگڑی
وگرنہ ادنیٰ بشر ہے ڈیندا شریف دی ہُنڑ اُچھال پگڑی

شریف کیتے ہے وقت اوکھا شریف کھا کھڑدے روز دوکھا
شریف کیتے تاں تھی گئی ہے بچاونڑی ہنڑ محال پگڑی

رذیل دُنیا تے ڈھیر تھی گن شریف کیتے او شیر تھی گن
شریف شودا بچیندا اچکل ہے اپنڑی مشکل دے نال پگڑی

شریف بندہ معاشرے وچ ہے چِٹّے کپڑے تے دانگ وانگوں
شریف دی جان کیتے بنڑ گئی ہے دوستو ہنڑ وبال پگڑی

اے یادمخفی دی رکھ نصیحت جے آ ونجے امتحان کوئی
تاں جان ڈے تے بچا گھنیں بس تُو اے پسر خوش خصال پگڑی

☆☆☆

O

کئی خطا تاں ڈ سا بیوفا دوستا کیوں ڈ تا ہے بُھلا تیئں میڈا نام تک
نام رہندا ہے میڈی زباں تے تیڈا شام توں فجر تیئں فجر توں شام تک

نال میڈے نِسنگ ڈھول نہ بول توں مَن ایہا ہک میڈی وَس میڈے کول توں
دید تھیندی رَہے عید تھیندی رَہے شام توں فجر تیئں فجر توں شام تک

تیئں اِتھاں آوڻا ہا نہ آیوں سجن تیڈے وعدے تے اِتبار کرتے اجن
تیڈے رستے اُتے دیدلا بہنداں ہاں شام توں فجر تیئں فجر توں شام تک

چھوڑ گئیں بھانویں توں بیوفا دوستا ڈے گیا ہئیں توں بھانویں دغا دوستا
وَل وی ڈیندا ہاں تیکوں دُعا دوستا شام توں فجر تیئں فجر توں شام تک

ختم تھیوے جُدائی میل میلے خدا تھیووں ہک بے کنوں آپاں وَل نہ جُدا
اپنڑے رب توں ایہا منگداں مخفی دُعا شام توں فجر تیئں فجر توں شام تک

☆☆☆

O

کھیڈ قسمت دی ڈیکھو میڈے دوستو ہُنڑ بھُلا چھوڑیئے دِلبر میڈا نام تک
حال پچھنڑا تاں ہک دُوردی گال ہے ہُنڑ تاں سُنڈاوی نئیں میڈا پیغام تک

ہر بُرے کم دا انجام ہوندے بُرا ہر بھلے کم دا انجام ہوندے بھلا
کم جہڑے دا کریندا ہے آغاز کئی اَنت پچ ویندا ہے اوندے انجام تک

ہَن چتر تے چکر باز حاسد میڈے پورے تھیون ہا کیویں مقاصد میڈے
خالی وَلدے رہے شودے قاصد میڈے منتاں کر کر تے نِت فجر توں شام تک

جو میڈا فرض ہے اونبھیندا ہاں میں اوندی عزّت تے خدمت کریندا ہاں میں
آویندا ہے جڈ ہُنڑ ٹُرتے کوئی سجنڑ خاص توں گھِن تے اَئے دوستو عام تک

بخش ڈیسی خدا جُرم ہر دوستا صدقِ دل نال گھِن توبہ کر دوستا
اوں بُھلیے کوں بُھلیا مخفی نئیں آکھدے آونجے گھر جو سجھدا بھُلیا شام تک

☆☆☆

O

کھیڈ قسمت دی ڈیکھو میڈے دوستو ہتھ پُچا نہ سگیم ہک دفعہ جام تک
دَور چلدے رہے بھانویں میڈے اگوں شام توں فجر تئیں فجر توں شام تک

توں جڈاں دا گیوں وَل نہ آیوں اِتھاں طعنہ ڈیندا ہے تیڈا جو مِلدے جتھاں
شام توں فجر تئیں فجر توں شام تک خاص توں گھِن تے اَئے بیوفا عام تک

گال تاں سچ ہے پر گال کیویں ڈساں بے وفا ڈھول دا حال کیویں ڈساں
جہڑا تھیندا نہ ہا میں کنوں پَل جُدا اوں ڈتا ہے بُھلا ہُسن میڈا نام تک

کوڑے کارے ملیئے نِت دے لارے ملیئے تیئں کنوں ڈُکھ زمانے دے سارے ملیئے
سُنج تھیا ہے چمن لُٹ گھِدا ہئی امن کر گیا ہئیں دفن عیش آرام تک

تیڈی ہر گال تے کیتے اِتبار میں تاہوں تاں کھا گیاں پیار وچ مار میں
اونکوں پُختہ سمجھدا ریہاں عہد جوتوں کریندا ریہوں خام توں خام تک

دِل میڈا ساڑ تے کیتی کیری گیوں میڈیاں آساں اُتے پاٹی پھیری گیوں
ہانویں ہُشیار مخفیؔ نہ آوٹ ڈ تو ذات اپٹنی تے معمولی الزام تک

☆☆☆

O

ملی ہے او نہ خسرو کوں نہ دارا نہ سکندر کوں
قناعت دی جو دولت ہے خدا بخشی قلندر کوں

جیڑاں دریا کہیں دا شور سُنڈاں تاں سُچیندا ہاں
عطا کیتا خدا ہے حوصلہ کتنا سمندر کوں

سکندر کوں قبر تے کھڑ تے سیڑ ماریا جو ما اوندی
نِدا آئی ! سیڑ یندی ہئیں ڈ سا کیڑھے سکندر کوں

ہمیشہ اپݨی مستی دے اندر او مست رَہ ویندے
نی ہوندی مَال و دولت دی کوئی رغبت قلندر کوں

خدا کوں نہ ودے بُھولو تساں مخفی مسیتاں وچ
خدا کوں بُھولݨاں ہے تاں پھرولو اپݨے اندر کوں

☆☆☆

O

میڈی حالت اُتے آندا ذرا نی ترس دِلبر کوں
خبر نی کیا مزا آندے ستم کر تے ستم گر کوں

اے بھابِر ہوں دی پا جھوں وَصل دے ہرگز وِسمدی نی
سمندر خود وی سڑ ویسی جے لگ وِنجے سمندر کوں

فقیراں دی گلی وچ ٹھوکراں کھاندے وَدِن ہیرے
نی ہوندی مال و دولت نال کُئی نسبت قلندر کوں

وَلی رب دے ایں دُنیا توں بَری، بیزار ہوندے ہِن
نگاہِ فقر وچ رُتبہ نی حاصل کُئی سکندر کوں

تُوں محنت کر خدا محنت کہیں دی وی وِنچیندا نئیں
نہ ٹھہرا مُوردِ الزام توں مخفی مقدّر کوں

☆☆☆

O

غریب دا خون پیندے جہڑا امیراوں تے ہزار حیف ءِ
جو جعلی سنداں دے نال بٹدے وزیراوں تے ہزار حیف ءِ

ایمان والا جو ہوندے بندہ ضمیر او نی وچیندا اصلوں
جو ڈالراں دے عوض وچیندے ضمیراوں تے ہزار حیف ءِ

حلال روزی جہڑے کماندن اُنھاں کوں میں ست سلام اَہداں
کماندا ہے جو حرام دا زر کثیر اوں تے ہزار حیف ءِ

جو اپنڑے بالاں دے سُکھ دی خاطر عرب اَمارات دے اندر ہے
وچیندا ونج تے بیاں دے بچڑے صغیراوں تے ہزار حیف ءِ

فقیر تقوا رکھیندے رب تے کریندے دُنیا کنوں کنارہ
کریندے دُنیا دی جہڑا لالچ فقیراوں تے ہزار حیف ءِ

شریف دا کم ہے ڈوں بھراواں دے وچ کراوݨ صلح صفائی
جو ڈوں بھرانواں کوں نِت لڑیندے شریراوں تے ہزار حیف ءِ

اساڈا مذہب سِکھیندا ساکوں ہے بھائی چارہ تے غمگساری
کریندے خلقت کوں جہڑا ظالم زہیراوں تے ہزار حیف ءِ

جو آپ کولھوں بیاں کوں بہتر سمجھدے اونکوں ہزار شابش
جو آپ توں ہے سمجھدا ہئے کوں حقیراوں تے ہزار حیف ءِ

خدا تاں بھیجا ہے آدمی کوں اِتھاں عبادت دے کیتے مخفی
بݨیا ودا ہے جو خواہشاں دا اسیراوں تے ہزار حیف ءِ

☆☆☆

O

خدا دے رہ تے نی ڈینداجیڑھا بخیل اُوں تے ہزار حیف ءِ
ستیندے خلقت کوں نِت جوظالم ذلیل اُوں تے ہزار حیف ءِ

وکیل دا کم ہے حق ڈواونڑ وکیل دا کم نی لُٹ تے کھاونڑ
جولُٹ گھِنے خود موّ کلاں کوں وکیل اُوں تے ہزار حیف ءِ

کرے جوسُکھ وچ وفادے دعوے تے وَل ڈکھے وقت کم نہ آوے
نہ اپنڑے دعوے دی ڈیوے جھڑا دلیل اُوں تے ہزار حیف ءِ

خدادارکھدے جوخوف منصف اپیل سنڈے تے حق کریندے
جوگھن تے رشوت کریندے خارج اپیل اُوں تے ہزار حیف ءِ

نبیؐ دا فرمان ہے جو مومن کوئی نی وعدہ خلاف ہوندا
کرے نہ پُورا جوقول کرتے رذیل اُوں تے ہزار حیف ءِ

☆☆☆

O

جو چھندا ہر حال وچ ہے دھن دا حصول اوں تے ہزار حیف ءِ
جو کر چھُڑ یندا ہے سود تک وی وصول اوں تے ہزار حیف ءِ

جوان او ہے جو سچ اَلاوے تے رب کنوں صرف خوف کھاوے
جوان مردی دے تروڑے جھڑا اصول اوں تے ہزار حیف ءِ

سوال جیکر کرے سوالی توں اونکوں ہرگز وَلا نہ خالی
کرے سوالی نہ پنج کٹنی جو قبول اوں تے ہزار حیف ءِ

جنھاں کوں خالق بلند رُتبے ڈتن اُنھاں کوں ہدف بٹا تے
کریندے بکواس جو وی بندہ فضول اوں تے ہزار حیف ءِ

خدا دا فرمان ہے کہیں وی بشر کوں مخفی نہ کُئی رنجاوے
کریندے خلقت کوں وَل وی جیڑھا ملول اوں تے ہزار حیف ءِ

☆☆☆

O

لَہے نہ بندہ جو پیو تے ما دی سنبھال اوں تے ہزار حیف ءِ
کما تے کھاندا نی رزق جیڑھا حلال اوں تے ہزار حیف ءِ

زکوٰۃ ، حج تے نماز ، روزہ خدا دی قربت دا ہے ذریعہ
سمجھدے بد بخت جو اِنھاں کوں وَبال اوں تے ہزار حیف ءِ

خدا دا فرمان ہے ایہو جو کرو تُساں ناپ تول پوری
عمل کریندا نی ایں تے جو بدخصال اُوں تے ہزار حیف ءِ

نبیؐ دا فرمان ہے ولاوو زمین کہیں دی نہ پگٹھ برابر
وَلئی کھڑے جو کہیں بشر دی کنال اوں تے ہزار حیف ءِ

کرے جو مخفی کہیں بھرا نال عہد تاں وَل اونکوں نبھاوے
کریندا نی قول اپنڑے دا جو خیال اُوں تے ہزار حیف ءِ

☆☆☆

O

ضمیر اپنڑا وچیندے گھِن تے جونوٹ اوں تے ہزار حیف ءِ
جو دوکھا ڈیندے عوام کوں گھِن تے ووٹ اوں تے ہزار حیف ءِ

نبیؐ دا فرمان ہے تُساں سچ ہمیشاں آکھو تے منہ تے آکھو
جہڑا منافق رکھیندا دِل وچ ہے کھوٹ اوں تے ہزار حیف ءِ

جوانگی وچ دیوانگی وی ضرور بندے توں تھیندی ہے پر
بٹنے سٹھیکڑ جو تیرھاں سالی دا گھوٹ اوں تے ہزار حیف ءِ

بٹن جو بھئیوال گم کہیں وچ تاں وَل خیانت کرے نہ کوئی
ڈکھاوے کرتے غبن جوپے کوں تروٹ اوں تے ہزار حیف ءِ

ذخیرہ اندوزی کولھوں مخفی نبیؐ وی روکیے خدا وی روکیے
ولا وی داٹیاں دے جولُکیندے کلھوٹ اوں تے ہزار حیف ءِ

☆☆☆

O

جہڑا موت کوں یاد رکھیندا ہے اوشخص کیڈاہیں ہَسدا نئیں
جیکوں ہوندے شوق شہادت دا میدان وچوں او نسدا نئیں

ایں گال دیوچ کئی کوڑ نہیں اے ٹھیک سیانڑے اَہدے ہِن
جہڑا وَسدے ڈھیر او گجدا نئیں جہڑا گجدے ڈھیر او وسدا نئیں

جہڑا پڑھدا ہے لاحول سدا اونکوں رکھدا ہے محفوظ خدا
شیطان لعین دے چکراں وچ اوشخص کیڈاہیں پھَسدا نئیں

اے عشق دا روگ اَوّلڑا ہے سچ اَہدے ہِن اے لوک سبھے
ہر مرض دا دارو ہوندے پر اے روگ کہیں دے وَس دا نئیں

اُٹھی مخفیؔ تھی گئے وقت سحر جُل رب دے دَر تے زاری کر
اے وقت ہے بھُل بخشاونڑ دا اے وقت کوئی آلس دا نئیں

☆☆☆

O

اَپنڑی اَپنڑی دُھن دیوچ ہِن مست مستانے عجب
ہِن مِٹھے محبوب دے خوش بخت دیوانے عجب

ہِن سبھے اصحاب پروانے رسالت دے مگر
ہِن اُچیاں شاناں دے مالک چار پروانے عجب

ہِن خدا دے سب پیمبر کامیاب و کامران
ہے رسالت پر چھکئی حسنین دے نانے عجب

فرش والے دَم بخود ہَن عرش والے دَم بخود
جیئں گھڑی رب کوں ڈِتے شبّیر نذرانے عجب

کون ہے مخفی کتھاں رَہندے نی ساکوں کئی خبر
ہِن مگر ایں شخص دے ہر لب تے افسانے عجب

☆☆☆

O

چھُڑ یندی نی کہیں بندے کوں گردش ایں زمانے دی
بشر سمجھے حقیقت کیا خدا دے کارخانے دی

اونکوں عادل اکھیندن جوڈرے رب دے غضب کولھوں
کرے تفریق نہ کوئی کہیں اپنڑے بِگانے دی

میکوں توفیق ڈے یارب تیڈی تعریف نت لِکّھاں
اتے مِدحت لِکّھاں حسنین دے لجپال نانے دی

ایں دُنیا دی حقیقت کُجھ ہووے تاں میں ڈساں تیکوں
حقیقت کُجھ نہیں ہوندی کہیں کوڑے فسانے دی

توں حیلہ کر وسیلہ خود خدا مخفیؔ بٹا ڈیسی
کھڑی رحمت خدا دی گول وچ ہے ہک بہانے دی

☆☆☆

O

مسلماناں دے وچ یا رب تفرقہ عام نہ تھیوے
عَمَل سرزد اِنھاں توں کَئی وی بدانجام نہ تھیوے

مسلماناں کوں باطل دے اُتے غلبہ رہے حاصل
ذرا مغلوب کہیں وی دَور وچ اسلام نہ تھیوے

ترقّی رات ڈینہہ تھیوے اِتھاں ڈوڑی اتے چوڑی
معیشت دی اتھاں گاڈی دا پیہّ جام نہ تھیوے

اساڈا حکمراں پاوے جہڑے وی نیک کم وچ ہتھ
کریں مالک مدد اوندی کڈیں ناکام نہ تھیوے

ہے پاکستان دی عزّت دیوچ مخفی بھَلئی سب دی
رَہے نِت نیک ناں ایندا کڈیں بدنام نہ تھیوے

☆☆☆

O

اُوہے ڈینہہ ہِن اُوہے راتیں اُوہے موسم اُوہے بندے
پر ہُنڑ پیار دی جا ہے نفرت ذہن ایہو جھئیں تھی گن گندے

شرم حیا نئیں رہ گیا باقی گھر گھر دے وچ ہے ناچاقی
گھر گھر دیوچ کُھل گن گھُتے گھر گھر ہِن ڈو نمبر دھندے

ذہناں دے وچ پئے گن کاٹاں تھی گن ساریاں ختم سنجاٹاں
دید تے لالچ دے ہِن پردے پتھر دِل بنڑ گن ہنڑ بندے

بے شرمی دی حد مُک گئی اے ہٹ دھرمی دی حد مُک گئی اے
چمکیندے ہِن لوک سیاست دین دے ناں تے گھِن تے چندے

اتجھی رِیت کھڑی ہے چلّی لیڈر ونج تے گلّی گلّی
ہک ڈوجھے کوں روز کڈھیندن جلسیاں دیوچ گالھیں مندے

حاکم قوم کوں ویندن لُٹّی چوراں کوں ہے کُھلّی چُھٹّی
جج انصاف وچیندے پیٹھن گھِن گھندن دَھن والے بندے

کاروبار ہے نہ مزدوری حد توں ودھ گئی ہے مجبوری
عزّت دار پے چڑھدن پھاسیاں اپنڑے گل وچ پاتے پھندے

فرقہ بندی دے ہُنڑ جھگڑے کڈّھی ویندن خلق دے رگڑے
جیکوں ڈیکھو چاتی ودے کُوڑ دے اوہو شخص پَلندے

تنگ ہِن مفلس لوک وچارے دھاڑاں مارتے روندن سارے
جیڑھے وقت لہیندے ہِن کھَل مہنگائی دے ظالم رَندے

سچّی گال منیندے نِسّے کبر غرور چھُڑیندے نِسّے
ہر پاسوں پِن پکڑی جکڑی حرص ہَوس دے ساکوں پھندے

چور کوں مخفی اَہدن بھَن گھِن سادھ کوں اَہدن بھَنی ویندے
ڈاتری کوں ہک پاسوں ہِن پر بندیاں کوں ڈوں پاسوں ڈندے

☆☆☆

O

رب کوں ہے علم دِل دے اندر دا
اَنت پاتا ہے کئیں سمندر دا

پیار زر نال ہوندا ہے جیکوں
دِل بُکھا ہوندے اوں تونگّر دا

مال چوکھا او نال چاتی گے
جگ تے جو راج ہا سکندر دا

ناسمجھ ہِن جہڑے وَدِن پکڑی
چھوڑ تے پیو کوں ، لڑ پتّندر دا

مال زر نال واسطہ مخفی
ہوندا اصلوں نی کئی قلندر دا

☆☆☆

O

توں رکھ سامٹنے اوں بشر دی نظیر
ڳیا پیندا سو میل تک ہا جو کھیر

بھلا کیویں خوشحال رہ سگدے او
کریندے جو خلقِ خدا کوں زَہیر

جِتی تھی سگے تیئں کنوں اونکوں ڈے
وَلا در توں خالی کوئی نہ فقیر

نی پا سگدا او معرفت دی جھلک
جہڑا شخص خواہش دا ہوندے اسیر

کوئی بادشاہ جیویں ہوندے اگوں
بٹینڈا ہے مخفی اوہو جھئیں وزیر

☆☆☆

O

خدا دا خوف رکھ دِل وچ نہ تھی مغرور تِل جتنا
تکبّر نئیں خدائے پاک کوں منظور تِل جتنا

حشر دا کُجھ سمل کر گھِن نہ چُک صالح عمل کر گھن
جوانی دے نشے وچ توں نہ رَہ مخمور تِل جتنا

نہ مسجد وچ نہ مندر وچ خدا کوں گول اندر وچ
خدا وَسدے تیڈے دِل وچ سمجھ نہ دُور تِل جتنا

اَناالحق دی جڈاں منزل تے پہنچا لا ڈتُس نعرہ
رکھیا پردہ شریعت دا نہ کئی منصور تِل جتنا

خدا ہر جا تے وَسدا ہے نظر والیاں کوں ڈسدا ہے
کہیں عارف توں رب مخفی نہیں مستور تِل جتنا

☆☆☆

O

قسمت میڈی ڈیکھو لوکو مِلیّے میکوں یار اَوَلاّ
بےخبری وچ اڑ گن اکھیں پئے گئے گل وچ گیڑ کُلاّ

وڈّے ٹھیک اکھیندن ہر شئے ویندی ہے اصلیّت اُتّے
بھلّے توں نئیں تھیندا بُرّا ، بُرّے توں نئیں تھیندا بھلاّ

ہے بیشک اے دُنیا فانی آخر ہک ڈینہہ تیئں وی مرنڑے
توبہ کر گھن جرم گنہ توں کر ہر ویلے اللہ اللہ

جلدی نال تیاری کر گھِن توبہ کر گھِن زاری کر گھِن
عزرائیل اچانک آ تے چردی کوں چا پیسی وَلاّ

سوڑھی جُتی محض نہ گھِنیں رکھیں یاد نصیحت میڈی
سِدھّا رستہ محض نہ چھوڑیں بھانویں ہووے جتنا وَلاّ

اپنڑی پال تے سیک توں مخفی گال ایہا نہ محض بُھلاویں
آس پرائی رکھّے جیڑھا ہوندا ہے او بندہ جھلاّ

☆☆☆

O

ہمیشہ غور کیتا کر توں قدرت دے نظاریاں تے
زمیں تے آسماں تے چندر تے سجھ تے ستاریاں تے

نظامِ ہستی چلدا پے خدا دے حُکم دے تابع
نہ کہیں بئی ہستی دے تابع نہ کہیں پے دے اشاریاں تے

مِلاوٹ وی کریندے ہِن تُلیندے وی نی جو پورا
خدا دا قہر تاں پوسی اُنھاں ظالم سُناریاں تے

جنھاں کوں گھر پلھئی پیٹھیں توں پرنیندا نوھی کا کا
ڈِسامیکوں سزا کیا ہے اُنھاں دھیّاں کنواریاں تے

کریندے مہربانی ہِن جو رب دی خلق تے مخفی
کریندا ہے کرم رب وی اُنھاں اپنڈے پیاریاں تے

☆☆☆

O

ہے وفا اپنڑے وچ نہ بِگانے دیوچ
سچ ہے کئی کہیں دا کینی زمانے دیوچ

روح تن دے اندر قید ہے ایں طرح
قید جیویں کوئی قید خانے دیوچ

تیر نظراں دے لگدن سدھے دِل اُتے
کئی خطا کینی تھیندی نشانے دیوچ

ہوندے شاعر او ہور نگ ڈکھاڈیوے جو
خود حقیقت دا بھرتے فسانے دیوچ

اَے خدا کر کَرَم ہے بھلا کیا کمی
تیڈی رحمت دے مخفی خزانے دیوچ

☆☆☆

O

چور بُلیندے تھَرِک تھَرِک تے
سادھ بُلیندے کَرِک کَرِک تے

آکھن والے آکھی رکھدن
سچ سولی تے لَرِک لَرِک تے

غیرت باز پکھی مر پوندن
پنجرے دیوچ پھَرِک پھَرِک تے

تُجھ ویندے ہِن ہک ڈینہہ آخر
ظلم دے بھانبھڑ بھَڑِک بھَڑِک تے

بدنامی دے دول وی آپے
چُپ تھی ویسن کھَڑِک کھَڑِک تے

کر کجھ خوف خدا ، نہ کھا
مال بِگانہ رَڑِک رَڑِک تے

تھی ویسی بند ہک ڈینہہ مخفی
دِل دی دھڑکن دھَڑِک دھَڑِک تے

☆☆☆

O

چھوڑ قاصد حال سارا پار تے اُروار دا
حال بس جلدی سُنّا میکوں میڈے منٹھار دا

عشق دے چکّر دیوچ آندے جہڑا ویندا ہے رُل
ہوش وَل رَہندے کپڑ اونکوں کوئی گھر بار دا

وَصل دے پاجھوں کوئی اونکوں دوا لگدی نی ہئی
روگ دَم دے نال ویندے عشق دے بیمار دا

مر ونجن دے بعد اونکوں لوک روندے ہِن مگر
زندگی دیوچ نی پُچھدا حال کُئی فنکار دا

راز کوں رکھ راز مخفی کئی کہیں دا یار نئیں
ہے اِتھاں محتاج ہر ہک شخص اپنڑے وار دا

☆☆☆

O

میڈے سِر تے جو نِت سایہ رکھیندا ہے کرم اوندا
زباں میڈی شُکر کیویں کرے نہ دَم بدم اوندا

خدا توفیق ڈیوے تاں توں کر مخلوق دی خدمت
جتھاں کئی غم زدہ نظرے ونڈا گھن کُجھ توں غم اوندا

گناہاں دے جے دفتر ہِن تاں رحمت دے سمندر ہِن
تُوں کر توبہ اَتے زاری گنہ بخشڻ ہے کم اوندا

لگے تکبیر دا نعرہ تاں کافر سُٹ تے کنب ویندے
مجاہد جوش وچ آندے لہو تھیندے گرم اوندا

جو مومن مرد ہوندا ہے او ٹُردے رب دے حُکماں تے
خدا دے حُکم دے پاجھوں نی اُٹھدا کئی قدم اوندا

توں لِکھ مخفی ہمیشہ سچ زمانے دی رَوِش توں بچ
زمانہ سب ایہو آکھے جو سچ لکھدے قلم اوندا

☆☆☆

O

ذِکر تیڈا جو یار آ ویندے
چین سُکھ تے قرار آ ویندے

مئے نظر نال توں پِلا ڈِیندیں
نین مِلدن خمار آ ویندے

لکھ بُھلیندا ہاں ناں تیڈا وَل وی
لب تے بے اختیار آ ویندے

تیڈی ہر ہک ادا اُتے میکوں
کیوں خدا جاٹے پیار آ ویندے

توں جو مخفی دے نال رُس ویندیں
وہم دِل وچ ہزار آ ویندے

☆☆☆

O

پیار دے نال اَلاوݨ سِکھّو
پیت دی رِیت نبھاوݨ سِکھّو

رُٹھڑے سجݨ مناوݨ سِکھّو
لڑدیاں کوں چھڑواوݨ سِکھّو

ایں توں وَدھ کئی نیکی گَنینی
کہیں دا درد ونڈاوݨ سِکھّو

نفس پلیت دی ہِک نہ منّو
اینکوں مار مُکاوݨ سِکھّو

حق دی خاطر جگ وچ مخفی
سِر دا سودا لاوݨ سِکھّو

☆☆☆

O

عشق جتھاں چا پاوے پیر
ڈیندا ہے اُتھ مَیڑے پھیر

قسمت جڈّاں وارا ڈیوے
تھی ویندے ہِن کِکروں پیر

بُرّے کم وچ جلدی نہ کر
نیکی دیوچ کر نہ دِیر

سچ ہے اپٹّی بگلّی دیوچ
کُتّا وی تھی کھڑدے شیر

کنڈ ڈے تے نئیں بھجدا مخفی
ہوندے جہڑا شخص دلیر

☆☆☆

O

رب کنوں کُجھ تاں ڈر جانیاں
ظلم اتنے نہ کر جانیاں

جیندے جی میکوں آ منہ ڈکھا
نہ ونجاں سِکدی مَر جانیاں

نال تیڈے مَیں بے پاوڑی
مینج سگدی نی بر جانیاں

گال نہ چول غیراں دیوچ
بہہ تے کر گھِنسوں گھر جانیاں

باجھ تیڈے عمر مخفی دی
تھیسی روندیں بسر جانیاں

☆☆☆

O

جلدی وطناں تے وَل ماہیا
ونّجے جوبن نہ ڈھل ماہیا

کیڑھی گالھوں تیڈی میں کنوں
گئی طبیعت ہے چل ماہیا

نین تیڈے کہیں جا لڑن
تیکوں وَل پووے کل ماہیا

اے ڈِ سا کیوں وَہندا ہئیں نِت
ہاں میڈے تے تُوں ہَل ماہیا

پاتی ہِم آپ اپنڑے ہتھیں
پیت دی پھاہی بگل ماہیا

مار جھَل جھَل تے نِت ہجر دی
تھی بگیا بُت ہے شَل ماہیا

بُوٹا جیجھا رَہیندا ہے کئی
کھاندا ہے اوجھا پھَل ماہیا

بِن تیڈے بیقراری ہے نِت
چین آندا نی پَل ماہیا

سچ ڈسا مخفی مُکسی کیڈاں
اے تیڈی اچ تے کل ماہیا

☆☆☆

O

جئیں جان تلی تے رکھّی ہے
اوں عشق دی لذّت چکھّی ہے

کوئی شخص ہے موجھا بنگلے وچ
مسرور کوئی وچ پکھّی ہے

ہے منہ وچ گڑ تے دِل وچ لُڑ
ایں دُنیا اندر وَکھّی ہے

جیڈ حُکم خدا دا تھی ویندے
اُڈ روح دا ویندا پکھّی ہے

ہِک مُسلم قوم ہے غفلت وچ
بئی خَلق سبھو چَو اَکھّی ہے

☆☆☆

O

آ گیا ہے اچ میڈے گھر بُھل تے کیویں بے وفا
بے وفا لاوٹ تاں نئیں کئی دا نواں وَل آ گیا

ہر اَدا سب توں نِرالی ہے تیڈی اَے دِلُربا
دِلُربا تیڈی بٹُنی ہے یار خالق ہر اَدا

کیمیا ہے آدمی کیتے سخاوت بے شبا
بے شبا وَدھ تے سخاوت توں نہیں کئی کیمیا

کر دُعا منظور اچ دلبر مِلا ڈے اَے خدا
اَے خدا پوری میڈی اچ تاں ایہا چا کر دُعا

بیوفا ہک توں نِوہی دُنیا دیوچ اَے خوش ادا
خوش اَدا ہوندن جہاں وچ یار اکثر بیوفا

☆☆☆

O

بسنت ہے پَر بہار کیئنی
بغیر تیڈے قرار کیئنی

پِلئی ہے ساقی تریڈھی پا تے
سُرور کیئنی خمار کیئنی

جو ہوندا ہے با شعور بندہ
کہیں دا رکھدا اُدھار کیئنی

کدورتاں دا ہے شہر سارا
محبّتاں دا بزار کیئنی

وسیب مخفی ہے رَت رُویندا
ضمیر وِکدن وِیار کیئنی

☆☆☆

O

ماہی میڈے دے وانگوں کہیں دا شباب کئینی
کہیں جا تے حُسن دا کَئی ایجھا نواب کئینی

صورت جو ڈیکھے کوئی حیران تھی تے اَہدے
سارے زمانے دے وچ ایندا جواب کئینی

مُدّت دے بعد میڈے گھر وچ قدم جو پاتی
دِل کوں خوشی ہے اتنی جیندا حساب کئینی

دیداں دے نال دِلبر جھڑی پلئی ہے میکوں
اوندے مقابلے دی ہئی کئی شراب کئینی

جھڑا جُدائی دے وچ مخفیؔ عذاب بھوگیم
دُنیا تے ایں توں ودھ تے کوئی عذاب کئینی

☆☆☆

O

جتّھاں ڈیکھیں ڈھیر خوشامد اُتلا شالا تالا
اُتّھاں توں اے سمجھیں مخفی ہے کُجھ دال اچ کالا

وڈے سچ فرما گئے ہِن جو جِتّھاں لوبھی ہوون
اُتّھاں بُکّھا مر نی سگدا کئی وی شخص ڈ والا

ڈوہاں تے اِتبار کوئی نی اَہدن ٹھیک سیانڑے
رنڈی کیندے گھروالی تے بھَڑوا کیندا سالا

ساکوں تاں اُستاد ڈتا ہے ایہو سبق ہمیشاں
محنت محض نہ چھوڑو ہووے گرمی بھانویں پالا

چانویں نہ مجبور کہیں دی مجبوری توں فیدہ
ہوندا ہے مجبور بشر دی عقل تے مخفی تالا

☆☆☆

O

چھچّاں تلّے یار نی لُکدے
اَئی دے تیر نی ہرگز چُکدے

سچّے سِر کپوا ڈیندن پر
سچّ آکھن توں کیئنی رُکدے

رب جنھّاں دے وہن وہاوے
فیض اُنھاں دے کیئنی مُکدے

کہیں دے اگوں جُھک نی سگدا
رب دے اگوں جیڑھا جُھکدے

سچّا سینہ کڈھ تے پہندے
چور وَدا ہر ہِک توں لُکدے

ونج تاں ڈیکھ حرم دے وچ توں
جگ سارا پیا کیویں ڈُھکدے

ٹوبھے مخفی سُک ویندن پر
کھوہ کھوہ ہوندن کھوہ نی سُکدے

☆☆☆

O

مشکل ہوں ہے لکھنی اجھی کوئی غزل
ہووے جہڑی غزل دا ہر شعر بے بدل

رادھی دا اپنی چیندا ہر کُئی اِتھاں ہے پھل
ہے فیصلہ خدا دا بیشک ایہو اَٹل

کیا بات ہے اُنھاں دی کیا سوچ ہے عجب
پڑھ تے جنھاں دیاں غزلاں دنگ تھیندی ہے عقل

قد ہے سَرو دے وانگوں ودھ ٹور مورتوں
لب ہِن گلاب تیڈے اَکھّیں وی ہِن کنول

زندہ رہے ہمیشاں جیندے طفیل ناں
کر وِنج ایہو جیہاں کئی مخفی اِتھاں عمل

☆☆☆

O

اوں بندے کوں اُٹھ دے اُتّے کیوں نہ کُتّا پٹّے
وِچھّوں کوں جو پکڑ نہ سگّے ، ہتھ نانگاں کوں سٹّے

اے کئی نوّیں گال نی یارو اے ہے رِیت پُرانی
پیر یں والے گھرّ اں دیوچ آندے رہندن وٹّے

ڈیکھ تے تھِندی روٹی بندہ نہ مُنواوے چوٹی
گھر دی رُکھی سُکھی کھا تے جھٹ عزّت دا کٹّے

پیدا کیتن رب دُنیا تے کئی قِسماں دے بندے
کئی تاں بگنّا یاد رکھیندن کئی بُھل ویندن گھٹّے

لکھ ونجے پر ککھ رہ ونجّن اَہدن ٹھیک سیاٹے
موت قبول کرے پر بندہ سٹّی تُھک نہ چٹّے

حق آکھنڑ کم ہے مرداواں مرد کیڈیں نی ڈردا
سچّی گال کریندے بھانویں لگٹاں پوِس پھٹّے

جھگڑے والے کم وچ مخفی حِصّہ محض نہ گھِنّے
نیکی والے کم وچ بندہ پچّھوں تے نہ ہٹّے

☆☆☆

O

خدا خلق تے ہے مہربان بے حد
نبیؐ کوں ہے بخشی خدا شان بے حد

نبیؐ دی جو عظمت بھریندے تُلیندے
او بد بخت بندہ ہے نادان بے حد

خدا دا کریندے جیڑاں ذکر بندہ
کرم اوں تے تھیندا ہے ہر آن بے حد

نبیؐ تے جہڑا شخص صلواۃ بھیجے
کریندے کرم اوں تے رحمان بے حد

جو دِل نال پڑھ تے عمل چا کریندے
نفع اونکوں ڈیندا ہے قرآن بے حد

گنہ وی مِٹیندے تے درجے وَدھیندے
مُقدّس مہینہ ہے رمضان بے حد

خدا کوں نبیؐ کوں جو راضی کریندے
او ذیشان تھی ویندے انسان بے حد

نبیؐ سئیں دا اُمتی بنڑا تے خدا سئیں
اساڈے اُتے کیتے احسان بے حد

خدا دے حُکم کوں منیندا نی جیڑھا
او مخفی اُٹھیندا ہے نقصان بے حد

☆☆☆

O

رکھ بس ایہو پُختہ یقین
وَاللّٰہُ خیرُ الرّازقین

پیدا ڈوہاں کوں کیتے رب
کوجھا ہے کئی بھانویں حسین

فانی جہاں دے نال دِل
لیندا بشر نی کَئی ذہین

قدرت ڈِکھئی اپنڑی ہے رب
پانڑی اُتے رکھ تے زمین

یا رب ! ونجن تھی متّحد
جگ وچ جِتی ہِن مُسلمین

کامل ولی اونکوں سمجھ
ہے جو بشر صادق امین

کہیں جا تے او ظاہر ہے خود
کہیں جا تے ہے پردہ نشین

ہر کم دے وچ حکمت ہے گئی
کم رب دے سب ہِن بہترین

اُوں تاں خدا ہے لامکاں
اُوں مخفی ہے ہر جا مکین

☆☆☆

O

بہار وچ وی نظر دی کتھئیں بہار نہیں
تیڈے بغیر چمن وچ کوئی نِکھار نہیں

وفا نہ بُول تیکوں اِتھ وفا نہیں لبھنی
وفا طلب تاں ہے دُنیا وفا شِعار نہیں

سکون دِل دا میڈے لُٹ گھدا ہے جئیں اوں بن
عجیب گال ہے آندا میکوں قرار نہیں

وفا دے بدلے جفا جو کریندیں ہر ویلے
اندھار ہے اے میڈا یار کُئی وپار نہیں

جہڑے توں دان میکوں کر گیا ہئیں ڈُکھ ماہی
کریندا نِت ہاں مگر تھیندے او شمار نہیں

غزل جو لکھِدا پیا ہئیں تاں سوچ سوچ تے لکھ
اے شاعری ہے اے بالاں دی کھیڈ یار نہیں

نہ بے شناس کہیں دے سپُرد کر مخفی
اے دِل ہے یار کوئی چیز بے وقار نہیں

☆☆☆

O

جگ مِثل سمجھ ہِک میلے دی
دِل نال قدر کر ویلے دی

گَس کھانویں پر گَس لانویں نہ
کہیں شخص کوں دمڑی دھیلے دی

گَئی گال مناہے نہ ہرگز
کہیں جاہل پیر دے چیلے دی

ہے وَکھری وَکھری جوڑی رب
چَس اَمب پنڈ سیب تے کیلے دی

اے ٹھیک سیانڑے اَہدے ہِن
پھَل موسم دا گل ویلے دی

سُکھ نال اگر تیئں رہنڑے تاں
وَل چھوڑ نہ سیر سویلے دی

ہِن یاراں نال بہاراں بس
بٹھ پئی گزران اکیلے دی

نہ شالا وَٹھ وچ آوے کئی
ایں بِرہوں شیر پگھیلے دی

تنڑ جتنا مخفی مار گھنو
نئیں ویندی گوڑ کریلے دی

☆☆☆

O

خوش وَس غیراں دے نال سجنڑ
نہ پُچھ توں میڈا حال سجنڑ

جے سُکھ مِلدی تاں بیشک توں
میڈے سینے تے مُنگ ڈال سجنڑ

جہڑی لوک اکھیندا ہا میکوں
تھئی پوری ہے او گال سجنڑ

تیڈی تانگھ تنگھیندیں تھی گئے ہِن
میڈے سِر دے چِٹڑے وال سجنڑ

جو دِل آکھی او کر مخفی
نہ کر کئی مونجھ مَلال سجنڑ

☆☆☆

O

گُزر ویسی آخر عمر ہولے ہولے
ہے تھیندا پیا طَے سفر ہولے ہولے

تیڈے دِل تے میڈی محبت دا تھیسی
میڈا دلربا چن اثر ہولے ہولے

تیڈ یاں گالھیں سُݨ تے سدا جیویں ماہی
ڳیا سڑ ہے میڈا جگر ہولے ہولے

ڈ سا میڈی غلطی جہڑی گالھوں مَیں توں
ڳیا پھیر ہئیں توں نظر ہولے ہولے

او پُنّ ویندے منزل اُتے اَنت مخفی
رَہے ٹُردا جہڑا بشر ہولے ہولے

☆☆☆

O

کر چا نظر کرم دی بٹھ گھت غرور ماہی
عرضی ایہا توں میڈی من گھِن ضرور ماہی

تیکوں جو پیار کِیتم دشمن زمانہ بݨ گئے
ایندے سِوا ہے میڈا ڈس کیا قصور ماہی ؟

آپس دیوچ کوئی وی اَݨ بݨ نہ ہئی اساڈی
دُھوتیں پواڈتے ہِن رَل تے فتور ماہی

تیئں باجھ کُجھ نی بھاندا لحظہ نی چین آندا
رہندی ہے جند نماݨی ہَر دَم رنجور ماہی

تیئں پاجھ میکوں ڈِسدا چودھار ہے اندھارا
میڈ یاں اکھیں توں لحظہ تھیویں نہ دُور ماہی

رب میل ایجھا میلے آون وَلا او ویلے
رَل تے گزاروں عُمراں آوِن سُرور ماہی

تیڈے ہجر دا مخفی مچدا جڈاں ہے بھانبھڑ
بل ویندے میڈے دِل دے اندر تنور ماہی

☆☆☆

O

قیمتی ہے وقت اینکوں گال نہ توں خوامخواہ
سنگ دِل کہیں شخص کوں ڈے حال نہ توں خوامخواہ

اوں کڈاہیں آنوٹا نی جئیں تے ہے تیکوں اُمید
روز دِلڑی اُوندے رستے بھال نہ توں خوامخواہ

ساتھ ڈے تے چور تے بدماش دا اَے دوستا
اپنڑی ڈاڑھی دے پٹا خود وال نہ توں خوامخواہ

رہ سدا قائم توں بس ہِیں درمیانی چال تے
کہیں دے آ کھیے لگ تے بدلیں چال نہ توں خوامخواہ

آونجے جو وی سوالی اونکوں کُجھ ڈیویں ضرور
کُئی بہانہ کر تے ڈیویں ٹال نہ توں خوامخواہ

مَال تیکوں رب ڈتے تاں توں وی اوندے ناں تے ڈے
کہیں بُرے کم وچ لُٹا اے مَال نہ توں خوامخواہ

نانگ دے بچّے کہیں دی یار کر تے پرورش
اپنڑا دشمن آپ مخفی پال نہ توں خوامخواہ

☆☆☆

O

بخش ڈے میڈی بُھل ماہیا
دیس اپنڑے تے جُل ماہیا

تیڈا میڈا رُسیماں اِیہو
نہ ونجے جگ تے ہُل ماہیا

میڈی خدمت دا پاتا نِوھی
تِل جِتی وی چا مُل ماہیا

غیر مارن ہا سنگ پے نسنگ
توں نہ ماریں ہا پُھل ماہیا

باجھ تیڈے نی نبھدی میڈی
میں ہاں بُلبل توں گُل ماہیا

نین تیڈے لڑن ہا کتھئیں
تیکوں پووے ہا مُل ماہیا

قول کر تے وفا دے گیا
کیوں جفا تے ہئیں تُل ماہیا

تیڈی اج کل دے وچ ہے گیا
مخفی بے چارہ رُل ماہیا

☆☆☆

O

میکوں اُمّید ہے اوں تے وفا دی
لُٹی ہے دِل اَدا جئیں دِلرُبا دی

خدا دے کم دیوچ کہیں دا دَخل نی
اوہو تھیسی جو ہے مرضی خدا دی

بیا مَئیں کُجھ کہیں کولھوں نئیں منگدا
مدد ڈیوو میکوں سچّو دعا دی

کیڈاہیں تاں سنہیڑا وِچ پُچیسی
کریندا روز مِنّت ہاں صبا دی

گزر ویندی ہے عمراں ہر بَشر دی
مزا کیا ہے جو گُزرے نہ حیا دی

کریندا ہے پسند رب او عبادت
نہ ہووے جیندے وچ رَتّی رِیا دی

خدا کوں تیئں اگر کرنڑا ہے راضی
تاں کر خدمت سدا خلقِ خدا دی

وڈا خوش بخت ہوندا ہے او مخفی
مِلے دولت جیکوں جگ وچ غِنا دی

☆☆☆

O

بِن تار تنبورا وجدا نئیں
بیمان کیڑاہیں رجدا نئیں

جیکوں ہوندے شوق شہادت دا
میدان وچوں او بھجدا نئیں

اُوں اُوت کنوں رَہو دُور سدا
کِردار جیندا کہیں چج دا نئیں

حیوان کنوں ہے بدتر او
احساس جیکوں کئی لج دا نئیں

حق باطل دا جھگڑا مخفی
ہے ازل کنوں کئی اج دا نئیں

☆☆☆

O

ہے گرم ظلم دا بزار میاں
یار ہِن اچ دے یار مار میاں

نیک ہے بس اُوہو زمانے وچ
چَلدا جیندا پیا نی وار میاں

نفسو نفسی دا دور ہے کہیں کوں
منگیّں ڈِیندا نی کئی بخار میاں

ٹھگ کہیں تے نہ کر بھروسا کئی
چاوے قسماں نِسنگ ہزار میاں

ہر گھڑی رب کوں یاد کر مخفی
چھندیں دل دا اگر قرار میاں

☆☆☆

O

غریباں دا کیا حال پُچھدیں توں یارا
غریباں دا جگ وچ ہے مُشکل گزارا

امیراں دی ہر کُئی کریندے خوشامد
غریباں کوں ڈیندا کوئی نی سہارا

بِگانے غریباں تے کیا ترس کھاون
کریندن اِنھاں توں خود اپنڑے کِنارا

امیراں کوں مِلدن کروڑاں دے قرضے
غریباں کوں مِلدا نی روپیہ اُدھارا

کھپا ڈھیر چیتا اجائی نہ مخفی
عقل مند کوں ہوندا ہے کافی اِشارا

☆☆☆

O

ظلم دی ایں گھُلی اندھاری ہے
بندہ بندے کوں ویندا ماری ہے

نفسو نفسی دا دور ہے اجکل
چیز ڈیندا نہ کئی اُدھاری ہے

ننگے سِر پھردی ہُنڑ بزاراں وچ
دِھی مسلمان دی کنواری ہے

چین کئینی کہیں کوں دُنیا وچ
بے سکونی ہے بے قراری ہے

لالچی لوک ہِن تہوں مخفی
صرف لالچ دی چلدی یاری ہے

☆☆☆

O

کوئی محبوب ہوندا نی کیڈیں غمخوار عاشق دا
سُکئی رکھدے ہتھوں اُلٹا لہو لاچار عاشق دا

مِلے اونکوں نہ جے تیئں وصل دا شربت اوہو توٹیں
نی تھیندا روگ ہرگز دُور ہِک بیمار عاشق دا

جیڈاں وی عشق دے رستے دیوچ پہلا قدم رکھدے
تاں دُکھ تے درد بٹ ویندا ہے گل دا ہار عاشق دا

ذرا معشوق جھٹکے چا تاں عاشق شودا مر ویندے
اوندا کھِل تے الاوٹ ڈیندا ہے ہاں ٹھار عاشق دا

کیڈاہیں ڈوں دِلاں کوں نئیں ملنڑ ڈیندے جہاں والے
ہے دشمن دُنیا تے مخفی وڈا زردار عاشق دا

☆☆☆

O

خوش خدا کوں کرٹاں ہے تاں ڈے خوشی غمگین کوں
دَر توں خالی نہ وَلا ہرگز کہیں مسکین کوں

اے کمینے وی ازل توں آندے پِن اچکل دے نئیں
وچ ڈیندن چار پیسیاں واسطے جو دین کوں

کنڈ پچھوں نظریا نئیں ساتھی کئی ڈکھے ویلے مگر
نال نانگاں دے ڈٹھے پُر میں سدا اَستین کوں

اُوں خدا دیاں نعمتاں دا کر شُکر ہر دَم اَدا
جئیں خدا مرغوب تے نافع بٹئے انگبین کوں

ڈیکھ توں مخفی خدائے پاک دی صنعت گری
کیا عجب صورت ڈتی ہے اوں گُلِ نسرین کوں

☆☆☆

O

قدرِ گوہر شاہ داند یا بداند جوہری
قدرِ مَرد َم بعد مُردن شک نہیں ایں وچ ذری

سولی تے لڑکا کھڑاوِن یا لہاوِن کھَل پُٹھی
حق اَلاوٹ والا بندہ گال کر ڈ ینڈے کھری

مال زَر دے نال رکھدا نی کوئی وی واسطہ
ہر قلندر مَال زَر دی حُب توں ہوندا ہے بَری

ایں جہاں فانی دیوچ ماڑی محل کُئی نہ بٹا
کرفکر نِت آخرت دی ایندے وچ ہے بہتری

غور کرتے ڈیکھ توں قدرت خدائے پاک دی
ہے نُمایاں چیز ہر ہک وچ اوندی صنعت گری

آدمی دی مثل ہے مخفی مسافر وانگ اِتھ
نہ سَدا کہیں خان رَہنڈے نہ ملک نہ چودھری

☆☆☆

O

اپنی اپنی دُھن دیوچ دُنیا تے ہے ہر شخص مست
سچ اکھیندن ہر گُلے را رنگ و بوئے دیگر است

سِر قلم اپنڑا کراونڑ گھِندا ہے او کر قبول
پر کیڈا ہیں حق الاونڑ توں نی رُکدا حق پرست

''ایں زمیں تے آسماں کوں بیکراں سمجھیا ہامَیں
کر ڈِتا ہے ختم قِصّہ عشق دی پس ہِکّی جَست''

یاد رکھ جو دینت از پرہیز کامل می شَوَد
سچ ہے مخفی علم را بے عقل نتواں کار بَست

☆☆☆

O

دُنیا دی محبّت وچ جو شخص اسیر ہووے
پڑھدا نی شکر جتنا زر مال کثیر ہووے

خوش بخت بھلا اُوں توں تھی کون بیا سگدے
لجپال علیؑ جیڑھے انسان دا پیر ہووے

ٹکدی نی کہیں صورت تھیندی ہے اُوہا پُوری
قدرت دی طرف توں جو لِکھی تقدیر ہووے

احسان بُھلا ڈیندے محسن دا اوہو بندہ
جئیں شخص کمینے دا زندہ نہ ضمیر ہووے

اُوں رزق توں ہوندا ہے سو درجے مرڑ بہتر
انسان دی جیندے وچ مخفی تحقیر ہووے

☆☆☆

O

تُو اپنڑے گھر دی حاضری دا کر عطا میکوں شَرَف
بیا ڈکھا ڈے اے خدا مدینہ پاک تے نَجَف

خدا دے رَہ تے لڑدیں ہوئیں شہید تھی ونجوں اساں
ایہا تمنّا رکھدی ہے مجاہداں کوں سر بکَف

بھلائی تھی سگے جتی توں ہر کہیں دے نال کر
بُرائی کوں کریندا رہ سدا توں چڑھ کنوں تلَف

بُھلیا نہ رہ توں ہوش کر عمر دا مُکدا پئے سفر
ذرا ذرا تے ہولے ہولے دَم بدم جیویں بَرَف

نہ کہیں کوں دِل دا راز ڈے نہ کہیں دا راز فاش کر
نہ بݨ نشانہ کہیں دا توں نہ کہیں کوں توں بݨا ہَدَف

توں مخفی چھندا ہیں اگر سُکھی نبھے تیڈی عُمر
تاں رَہ تکلّفات توں ہمیشہ کیتے برطَرَف

☆☆☆

O

کہیں صورت دے وچ حاصل اوتھیندی نئیں امیراں کوں
قناعت دی جہڑی دولت خدا ڈیندے فقیراں کوں

مروّت تے روا داری نظر آندی نی جئیں ڈینہہ دا
ہوس لالچ تے خود غرضی کیتے مُردہ ضمیراں کوں

غریباں دے لہو دے وچ جہڑے بد بخت دھاندے پِن
ہدایت ڈے میڈا مالک اُنھاں ظالم امیراں کوں

اکھیں توں خون وَہندا ہے کلیجہ بہر آندا ہے
جڈاں بے حال ڈہدا ہاں وطن دیاں بے نظیراں کوں

ضرورت دیاں جو چیزاں کوں ذخیرہ کرتے رکھ ڈیندن
نئیں آندی شرم تِل جتنی اُنھاں مُردہ ضمیراں کوں

کرن اسلام دا قانون یا رب ملک وچ نافذ
ہدایت ڈے اساڈے سربراہاں تے وزیراں کوں

سرائیکی نوجواناں کوں خدایا کر عطا ہمّت
جو ڈیون تروڑ رَل تے ہٹ غلامی دیاں زنجیراں کوں

غریباں کوں جھڑے چکّر چلا تے مخفی لُٹ گھندن
توں کر برباد اَے مالک اُنھاں ٹھگ باز پیراں کوں

☆☆☆

O

نال وسیب دے وَسٹاں پوندے
بھیم بھَرم وی رکھٹاں پوندے

مرض لُکاوݨ ٹھیک نی ہوندا — مرض طبیب کوں ڈسٹاں پوندے
رُٹھڑا یار مناوݨ کیتے — کنجری بݨ تے نچٹاں پوندے
بھیڑی سنگت گھن لہندی ہے — ایندے کولھوں بچٹاں پوندے
رَہ دی لاہی چاڑھی دے وچ — سوچ سمجھ تے چلٹاں پوندے
ڈکھ سُکھ دیوچ ہک بے کولھوں — آخر ٹُر تے ونجٹاں پوندے

موت دا ذائقہ ہک ڈینہہ مخفی
ہر بندے کوں چکھٹاں پوندے

☆☆☆

O

دین دی خاطر وِکٹاں پوندے
غاصب توں حق چھِکٹاں پوندے

عشق دے وچ تاں بادشہاں کوں
ٹھوٹھا چا تے پِٹاں پوندے

پختہ شعر لِکھݨ دی خاطر
عِلم عروض کوں سِکھݨاں پوندے

شاعر وَسبے دی اَکھ ہوندے
شاعر کوں سچ لِکھݨاں پوندے

جتھ عزت دا مسلہ ہودے
اُتھ مخفی مر مِٹݨاں پوندے

☆☆☆

O

رب اکبر توں ڈرٹاں پوندے
مرنڑ توں پہلے مرٹاں پوندے

نفسونفسی دے عالَم وچ
اپڑیاں باہیں ترٹاں پوندے

عاشق بنڑاں سوکھا کیئنی
سر دا سودا کرٹاں پوندے

قرضہ کہیں صورت نی چھُٹدا
قرضہ آخر بھرٹاں پوندے

بھانویں کئی سو سال جِوتیجے
آخر مخفی مرٹاں پوندے

☆☆☆

O

گئی جوانی وَلا نہ وَلدی ہے
سر تے آئی قضا نہ ٹلدی ہے

منہ دیوچ گُڑ تے دِل دیوچ لُڑ ہے
دوغلی چال خلق چلدی ہے

تیز رفتار چیزاں ہِن بھانویں
وَل وی ہر آدمی کوں جلدی ہے

راج عورت دا ہووے جئیں گھر وچ
دال پئے دی اُتھاں نہ گلدی ہے

سیک آندے ہمیشاں اُوں جا کوں
بھا جہڑی جا تے مخفی بلدی ہے

☆☆☆

O

نصیب ساڈا جو ساتھ ڈیندا نہ حال ساڈا خراب ہوندا
نہ پوندا گل وچ گلانواں غم دا نہ ہجر دا نِت عذاب ہوندا

نہ بھابرہوں دی سڑیندی تن کوں نہ مونجھ مارو مُنجھیندی من کوں
نہ خون پیندا وچھوڑا ساڈا نہ ماس بھُچ تے کباب ہوندا

نہ لگدیاں مہلک جے ساکوں مرضاں اساں کٹیندے نہ کہیں دیاں غرضاں
اساں تاں اوکوں سٹیندے سُتھریاں جیہو جیہاں کئی نواب ہوندا

اساں وی آزاد بندے ہوندے اساڈے مرضی دے دھندے ہوندے
اساں نہ ہوندے کہیں دے پابند اساڈا وکھرا حساب ہوندا

اساں نہ کہیں توں وکاٹے ہوندے اساڈے منہ نہ کُماٹے ہوندے
اساں تے مخفی شباب ہوندا اساڈا مُکھڑا گلاب ہوندا

☆☆☆

O

تھی ءِگن ختم سُنجاٹاں ہُنڑ تاں دید تے لالچ دے ہِن پردے
بندیاں دے دِل پتھّر تھی ءِگن رب دے قہر کنوں نئیں ڈ ردے

چَل پئی اُلٹی چال ہے یارو ساڈا ہُنڑ اے حال ہے یارو
ذہناں دیوچ پئے ءِگن کاٹاں سچ وی ساکوں کُوڑ نظر دے

حاکم ٹَس توں مَس نئیں تھیندے خون غریباں دا پِن پیندے
آپ تاں رَہندن عیش اَمن وچ ، لوک مگر پِن بُکھ توں مردے

تھانڑے دار اَتے پٹواری مَت خلقت دی ویندن ماری
لوکاں کولھوں رشوت گھن تے کھاندن مرغ پُلاتے زردے

ڈ اڈھیاں کوں اے ڈ یندن قابو اے ہِن پُتر تے او ہِن بابو
ہیٹیں تے نِت حُکم چلیندن ڈ اڈھیاں دے بٹ کھڑ دن بردے

☆☆☆

O

اساں بندے ہیں درویش جہیں ساکوں دُنیا داری نئیں آندی
ساڈا ظاہر باطن ہک ہوندے ساکوں چور بزاری نئیں آندی

اساں چور چکار دے یار نِسے ٹھگ باز مکّار دے یار نِسے
ساکوں ڈوں نمبر کہیں بندے دی خود وارے یاری نئیں آندی

کر منہ تے گال صفا ڈیندوں ڈس دِل دا حال صفا ڈیندوں
ساڈا شیوہ ہے سچ بولݨ دا ساکوں چال عیاری نئیں آندی

اساں ویلھا وقت ونچیندے نئیں کئی بحث فضول کریندے نئیں
اساں گال کریندوں بامقصد ساکوں گال اَواری نئیں آندی

اساں جھگڑے کوں مُکو یندے ہیں ڈ ولڑ دیاں کوں چُھڑ ویندے ہیں
ساکوں ڈ وچا پیں دے وانگ کرٹ کوئی گال چرھاری نئیں آندی

جہڑا سنّت شخص چھُڑ یندا نئیں ، جہڑا ڈ ڈھ کوں ڈ ھیر بھر یندا نئیں
جہڑا کھاندے پڑھ تے بسم اللہ اوندے کول بِماری نئیں آندی

جہڑا پئے دے شیشے دے گھر وچ پتّھر انسان مر یندا نئیں
اوندے ککھّاں دے گھر وچ مخفی کئی چنگ چنگاری نئیں آندی

☆☆☆

تصانیف

- اچاں توں رُسدیں (ڈوہڑے)
- گھبکار (نظماں، غزلاں)
- اے سب تساڈا کرم ہے آقا (نعتاں)
- سیف الملوک (منظوم داستان) 1996ء
- کھٹیاوَ ٹیا (مجموعہ حمد و نعت) 2015ء
- بگو جھی پوجھی (غزلاں)

آنوں والیاں کتاباں

- لیکھا چوکھا (نظماں، غزلاں، انقلابی شاعری تے منظوم خراج تحسین)
- مہنے سٹھنے (ڈوہڑے، قطعے)
- کرنی بھرنی (منظوم اکھان)
- مثنوی مخفی (سرائیکی)
- کلام مخفی (اردو مجموعہ کلام)

پانھہ پیلی

مکتبہ مدینہ

ماڈل ٹاؤن بی بہاولپور

0300-4944562, 0301-7512074

ناشر

جھوک پبلشرز

ملتان

061-4511568, 0308-7385765